

ÁRA 1500 KORONA

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapesti, 1926.

VII. évfolyam, 39. szám.

Vasárnap, szeptember 26.

Kicsoda korteskedik?

Magyarországon a politikai erkölcs évtizedek óta kétféle mértéket alkalmaz. Az egyiket a kormányzati cselekedetekért felelős többségi pártokkal szemben, a másikat az ellenzéken helyet foglaló kisebbséggel szemben állítja fel. Szinte beleette magát a lelkebbe ez a kétféle igazságszolgáltatás, szinte nem tud szabadulni a magyar közönség azoktól az előítéletektől, melyeket magába szívott, mint a gyermek az anyatejet.

Miben áll ez az igazságmérés? Abban, hogy a többséget képviselő pártok hazaárulók, hogy azok eladják az országot, hogy nem törődnek az állampolgárok érdekei-

vel, hogy görcsösen ragaszkodnak a hatalomhoz, hogy sem meggyőződésük, sem elvük nincsen! Hát ennél nagyobb hazugságot egy szuszra kimondani már nem lehet, legfeljebb azt a másikat, hogy az ellenzék az egyetlen hazafias párt, hogy ők képviselik egyedül a nép érdekeit, hogy önzetlen harcosai a szent népjogoknak!

Az elmúlt hét csattanós választ adott ezekre a hazugságokra. Megmozdult a többségben lévő Kisgazdapárt s mint hatalmas vihar, végigsepert a politikai élet szinte már elposványosodó szüneti hangulatán. A kislakásépítő mozgalom s az adók túlzottan magas mértékben való behajtása ellen emelte fel szavát s pártértekezleten követelte, hogy az igazságos mértékű kivétel, az

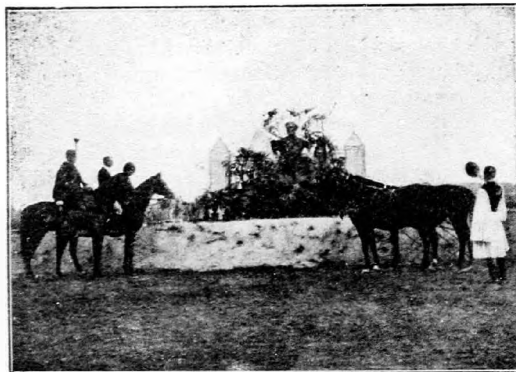

Festői kép a pécsváradai leventeversenyéről.

igazságos elosztás érvényesüljön s a pénzügyminiszter váltsa valóra végre többszörösen hangoztatott adócsökkentési szándékát.

És mi történt az ellenzéken ülő kisebbségi pártok berkeiben? Nem üdvözölték örömmel a Kiszgazdapárt fellépését, nem ismerték el, hogy mint mindig, most is az ország népe érdekeit szolgálja, hanem sajtójukban nagy hangú lármával hirdették, hogy korteskedés az egész, mert a választások közelednek.

Nem tudjuk, hogy mi fáj nekik igazában? Az-e, hogy a nép javára történnek intézkedések, vagy az, hogy a Kiszgazdapárt, a maga programjához híven, kész a legelősebb lépésekre is az általa becsülettel képviselt állampolgárok javát előmozdítani. Azt hisszük, közel járunk az igazsághoz, ha megállapítjuk, hogy az is fáj nekik, hogy az ország közönségének javára intézkedések történnek,

Élőkép a „Kozma Ferenc” születésének százéves évfordulóján rendezett kishéri ünnepségen.

Az élőkép azokat a verssorokat ábrázolja, melyek Kozma Ferenc szobrán foglalnak helyet. A vers így hangzik:

Büszke magyar te — ki nemzedet is korholva szeretted,
Szembe nagyokkal erős — gyengék atyja valád.
Kincsét a homnak: harcra s ekebe jó lovat adtál.
Űr s pór áldja neved — áldva köszönt a huszár.

meg az is fáj, hogy a Kiszgazdapárt fellépése nyomán történnek ezek az intézkedések, mert nekik az a kedves, ha ebben az országban mindenki elégedetlen, elkeseredett, meg aztán, ha odamondhatják, hogy a többségi párt nem teljesítette a kötelességét. Egyszer el fog jönni a választások ideje, ki kell állni a választók elé s Uram Isten, mi lesz a sok önző, kisebbségi hazafival, ha már ígérni sem lehet, ha a nagy tömegek józan ítélettel kimondják a Kiszgazdapártra: «Ennél voltunk, ennél maradunk, mert igazabb barátunk nála nem volt és nem is lesz!»

Kicsoda korteskedik hát igazában? A Kiszgazdapárt? Nem, az csak kötelességét teljesíti, mikor minél több kisémernek akarja felépíteni segíteni a házát, mikor az igazságtalan adók ellen az orvosszert keresi!

Ki korteskedik hát? A kisebbség, az ellenzék. Mert mikor a Kiszgazdapárt az adósérelmekről tárgyal, az ellenzék akkor is a választásokra gondol. Szívesebben látja az adósérelmeket, mint azoknak az orvoslását.

Budapest, szeptember 25.

Ki volt Kozma Ferenc? A földművelésügyi minisztérium és a gazdátársadalom vasárnap ünnepelte Kishéren Kozma Ferenc születésének századik évfordulóját. Nagyon sok gazda azt se tudja, ki volt Kozma Ferenc. Erdemes volt ép ezért a kishéri ünnepet megtartani. Kozma egyike volt a tettek embe-reinek, aki a magyar lötenyészést világhírré emelte. A szabadságharcot végigküzde, a bujdosás után az újonnan alakult alkotmányos magyar kormány Kozmát állította a lötenyészés élére. Hivatásának becsülettel meg is jelelt. Az ő érdeme, hogy Mező-hegyes, Kishér, Bábolna, majd Fogaras és ezekkel a mező-éltényemek a bécsi közös hadügyminisztérium kezéből átkerültek a magyar királyi földművelésügyi minisztérium hatáskörébe már 1868-ban. Az idegen lötenyészők helyébe szintiszta magyar családokat állított. A világtkiállításokon egyre nagyobb sikereket ért el a magyar lovakkal, míg végül a «Kinesem» és a «Kishér» a magyar lo elsőségét az egész világon elismertették. Vele történt, hogy a király, szolgálatának hatodik évében, az Isten szabad ege alatt léptette elő először a miniszteri tanácsossá. 1892-ig, Mezőhegyesen történt haláláig, dolgozott a lötenyészésért, de a ménésbirtokokért is, amelyeket mintagazdaságokká fejlesztett. Schandi Károly államtitkár méltatta Kozma érdemét a kishéri ünnepen s ez alkalommal méltán aratott tetszést az a kijelentése, hogy a földművelésügyi kormány teljes erővel iparkodik Kozma művét folytatni, mert hiába mondják, hogy a lovak a gépek világában már hovatovább a múzeumba kerülnek: amint a verki és a gramofon nem szorították ki a cigányt és a zene-művészt, az autók és a traktorok sem fogják fölöslegessé tenni a jó magyar kocsilovat és a kitünő magyar paripát.

Az adóemelések ellen tiltakozott a kiszgazdapárt a legutóbbi napokban. A pártnak becsületére váltik, hogy rendkívüli értekezletet hívott össze az ország egyes részein észlelhető adóigazgatási sérelmek ügyében. A kiszgazda-és földművespárti képviselők joggal keltek ki éles beszédekben a pénzügyi közegek bántó eljárása ellen, amellyel szembehelyezkednek a kormány álláspontjával. A pénzügyminiszter azt ígérte, hogy adóemelések most már nem lesznek. Különös, hogy ezzel szemben a pénzügyigazgatóságok egyes megyékben mégis fölemelték az adókövetéseket. A pártértekezleten egymásután hangoztak el Őrjy, Bugyi, Szabó, Marschall, Erdélyi, Erdő-Harrach, Csontos, Kuna, Rubinek és a többi kiszgazdapárti képviselők erőlyes felszólalásai, melyeknek meg is volt a hatása. Bud pénzügyminiszter újból kijelentette, hogy az adósérelmeket meg fogja sürgősen vizsgáltatni és azokat orvosolni fogja. Figyelemmel kísérjük a dolgokat, hogy a pénzügyminiszter ígérének fogantatja is legyen. Másrészt megállapítjuk, hogy se a szocialista párt, se a Vázsonyi-féle új balpárt egy szóval se törődtek az adókövetések dolgával.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A nyári csend elmúltot, élénk, hangos, harcias a politikai élet. Szinte váratlanul került az érdeklődés középpontjába két messzezküldő érdekű kérdés:

a kislakásépítés s az adókövetések, behajtások körüli sérelmek.

Hogy tisztában legyen mindenki ennek a két kérdésnek nagy fontosságával, röviden ismertetjük mindakettőt. Általános ismert, hogy a földreform során százerek és százerek jutottak házhelyhez, mivel a törvény különös súlyt helyezett arra, hogy lehetőleg minden arra érdemes polgára e hazának felépítse saját otthonát. Mivel azonban maga a telek ehhez még nem elég, gondoskodni kellett arról is, hogy — amennyire az állam pénzügyi helyzete megengedi — kölcsön nyújtása-

val segítse a kisembereket otthonuk felépítésében. Erre a célra

tizennyolcmillió aranykoronát bocsátott rendelkezésre a kormány.

Nem elég ugyan, de igazán nagy összeg a mi szegénységünk-höz képest. Sokan úgy képzelték a kérdés helyes megoldását, hogy egy központi szervre bízzák az építkezés végrehajtását. Erre alakult meg a Kislakásépítő Szövetkezet, melynek tervei szerint a tizennyolcmillió aranykoronából mintegy háromezer kis ház lett volna felépíthető, olyan formán, hogy az arra érdemeseeknek és rászorulóknak; teljesen készen adják át a házakat. Ez a terv nem találkozott azoknak tetszésével, akik, mint a falusi nép alapos ismerői, arra kívánták fektetni a sülyt, hogy ne anyagot, ne kész házat,

hanem a szükségnek megfelelően pár milliós, esetleg öt—tíz milliós kölesönök nyújtassanak, mert így sokkal több házat építenének fel.

Ebben a kérdésben elsősorban a Kisgazdapárt tagjai sürgetik a megoldást. A pártértekezleten végleges döntés csak annyiban történt, hogy a végleges elhatározás előtt a párt elé hozzák ezt az ügyet. Reméljük, hogy meg fogják találni a leghelyesebb, a legmegfelelőbb, az élet követelményeit leginkább kielégítő megoldást, mert ez nem politika, ez nem korteskedés, hanem a szegény emberek életkérdése.

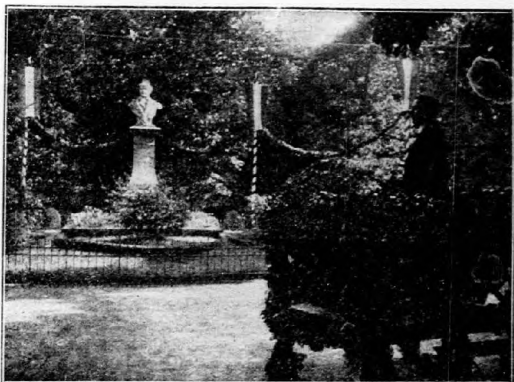
Az adókérdések pedig annak a régen hangoztatott elvnek a keresztülvitelét célozzák, hogy

az adózó polgárok terhei arányba hozassanak azok teherviselési képességével.

Mindenki tudja, hogy a felfordult államháztartást egyensúlyba hozni csak igen nagy áldozatok árán lehetett. Tisztában van azzal is minden egyes, hogy az ország fenntartása ma is, ezelőtt is, ezután is a nemzet kötelessége volt és lesz. Nem az vezetni tehát a Kisgazdapártot, mikor ezt a kérdést is a napipolitika homlokterébe állította, hogy kortesfogásból az adók csökkentését ígérje, hanem az, hogy ne álljon fenn az a mostani szokás, hogy

látzatra leszállítják az adókulcsot, de ugyanakkor úgy felemelik az adóketés alapját, hogy több lesz az adó a leszállítás mellett, mint volt.

Közismert, hogy így történt a forgalmi adónál, így történt a jövedelmi adónál is. Arra irányul tehát a mozgalm, hogy ha a rendszerben van a hiba, akkor a rendszer cseréltesse ki, ha pedig a végrehajtás követ el szabálytalanságot, akkor ez legyen rászorítva a rendeletek pontos betartására. A pártértekezlet ezen a téren sem hozta meg a döntést, mert adat-

Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár ünnepi beszédet mond Kozma Ferenc emlékünnepélyén, Kisbénen.

gyűjtést tart a pénzügyminiszter szükségesnek, hogy annak alapján tehessen meg az intézkedéseket.

A Kisgazdapárt el van szánva ezeknek a kérdéseknek állandó napirenden tartására mindaddig, míg a kielégítő megoldás meg nem érkezik.

Itt van az őszi gabonavetés ideje. A földreform eljárások során most ismét kitűnik, hogy papiros-intézkedésekkel csak nagy ritkán lehet az élet követéseit megvalósítani. Igen sok helyen évek óta folyik a megváltási eljárás, sok helyütt ítélet is van, de

a földek felmérése s átadása folyton késik.

Igy az ítélet alapján földhöz jutottak hiába reménykedtek, hogy a gazdasági év elejére megkapják művelésre a nekik jutott földeket, mert a földbirtokrendező bíróságnál fekszenek az akták s a mérnök nem tudja megkezdeni munkáját. Ezeket a panaszokat is szóvá tették illetékes helyen a kisgazdapárti képviselők, sürgetve az ítéletek kiadását és a földek felmérését.

KÜLPOLITIKA! KRÓNIKA

Stresemann és Briand, a német és francia külügyminiszter, ma a legérdekesebb alakjai a világpolitikának. A két év-százados ellenfél, a francia és német egymáshoz való közelsége s őszinte kibékülése képezi a jövő alapját. Úgy látszik, hogy nem tartozik a lehetetlenségek közé olyan megegyezés, amely lehetővé teszi ennek a két nagy nemzetnek együttműködését. Legalább is a megszállt Rajna és ruhrmenti területek kiürítése az elkövetkezendő népszavazás előtt, komoly jelei a francia józan belátás felülkerekedésének. Nagyon érdekes ebből a szempontból Stresemannak beszéde, melyet Genfben az újságírók tiszteletére rendezett sörészt mondott. Neki Briand beszéde nem azért tetszett, amit mondott, hanem azért, mert elmondhatta anélkül ezeket az igazságokat, hogy Franciaország meghazudtolta volna. Ami másképp azt jelenti, hogy a nagy érzelmi változás nem Briandban, hanem magában a francia népben ment végbe. A francia nép látta be, hogy hamis úton indult. Ha tehát a békét kívánja munkálni, meg kell találnia a németekkel való megegyezést. Európa jövő helyzetére kétség-telenül a döntő kezdőlépések ezek. A két külügyminiszter tanácskozása, megegyezése minden józan politikusan és emberben azt a reményt kelti, hogy egy jobb korszak küszöbére jutottunk el. Hogy minden igazságtalanul sújtott nemzet remélheti joggal a rajta esett igazságtalanságok jóvátételét.

Mayer János földművelésügyi miniszter a svájci tenyészbika-árverésen.

A minisztertel balra Meskó Zoltán ny. államtitkár, jobbra Schandl Károly földművelésügyi államtitkár állnak.

A francia-német barátkozás mellett méltó a figyelemre a magyar-jugoszláv viszony fejlődése is, amely Horthy Miklós kormányzó úr mohácsi beszéde nyomán kezd kímélyülni. Olyan egyöntetű megértéssel még alig fogadtak megnyilatkozást, mint ezt a jugoszláv politikai körökben és sajtóban. Radics, a horvátok vezére, beszélgetést folytatott a Pester Lloyd tudósítójával s többek között a következőket mondta: «Mi tudjuk jól, hogy Magyarország a dolgok jövőendő kialakulását tekintve, elkerülhetetlenül fontos tényező a Duna völgyében s meg vagyunk győződve, hogy ellene vagy nélküle a Duna völgyében semmi sem fog történni. Magyarország és Jugoszlávia a természetétől fogva egymásra vannak utalva. Az Adriai-tenger néprajzilag horvát, politikailag jugoszláv, gazdaságilag épügy magyar, mint horvát, vagy jugoszláv. Elismerjük, hogy Magyarországnak az Adriához vivő úthoz joga van, sőt készek vagyunk szabad zónát juttatni neki valamelyik Adria kikötőhöz». A csehekre vonatkozólag pedig ezt mondotta: «Ha a csehek okosak, a magyar határvidéket visszaengedik Magyarországnak, amilyen gyorsan csak lehet, mert a dunai határ lehetetlen és tarthatatlan. Lám, érik a mi igazságunk. A torzszülött, mely Trianonban született, a Csonka-Magyarország, előbb-utóbb a múlté lesz, mert minden józan ember belátja, hogy így lehetetlen békét terem-

vitt demokrata jelszó nyomán keletkezett az a nagy szabadság, hogy minden gazember salvus conductust, menlevelet nyer a saját hazája, nemzete ellen való aknamunkára.

Csehországban hivatalnok-kormány van. Atmenetnek alakult, míg a parlamenti kormányzathoz szükséges többséget összealkudják. Ezeknek az alkudozásoknak során a német pártokat is felszították közreműködésre. Híradások szerint a német pártok támogatásuk fejében a következő követelést állították fel: «A német pártok figyelembevétele a föld-reform végrehajtásánál, a német nagybirtok visszaadása s azoknak németek között való szétosztása; az állami hivataloknak és magasabb katonai állásoknak részben németekkel való betöltése; a földművelési és népjóléti miniszter német legyen s szüntessék be az erdők államosítását. Természetes, hogy még egyéb kívánások is vannak, amelyek egyelőre még aligha nyernek teljesülést, de fényesen mutatják, hogy a cseh jövő merre halad! Nem sokáig lehet fenntartani az erőszakolt cseh uralmat. Meg kell alkudni a való helyzettel! A való helyzet pedig azt bizonyítja, hogy Massaryk és Benes nagy Cseh állama — holdban van.

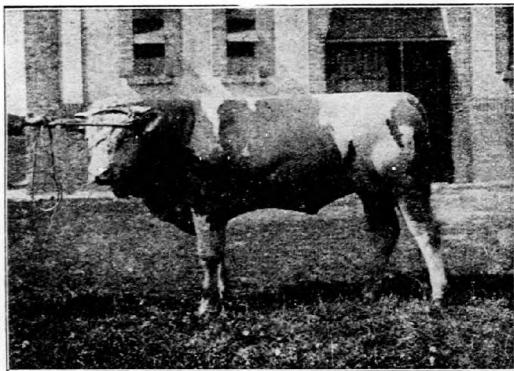
MEZŐGAZDASÁG

A műtrágyák használata. Irta: Firtha Miklós.

I.

Van egy nagyon kitünő talajmivelő eszközünk: a tárcsás borona. Mikor ezt Debrecenben a gazdasági akadémia akadémiáján a környékbeli gazdáknak működés közben bemutatta, annyira meg voltak vele elégedve, hogy elragadtatásukat azzal a kijelentéssel fejezték ki, hogy ez a szerszám olyan jó munkát végez, hogy az ekét is feleslegessé teszi. Erre a bemutatást vezető intéző azt felelte, hogy aki így gondolkodik, jobban teszi, ha sohasem használ tárcsás boronát, mert annak munkája csak akkor tökéletes, ha az eke munkáját egészíti ki, ha annak mintegy segítőtársa. Ugyanezt mondhatjuk épen a műtrágyákra is. A haladó gazda már régen tisztában van a műtrágyák óriási jelentőségével, annak természetközeli hatásával. Az az idegenkedés, ami a régi, maradi gazdák jellemvonása minden újítással szemben, ma már teljesen eltűnt. Nem is szükséges ma már híveket szerezni a műtrágyáknak, csupán annak hangsúlyozása fontos, hogy a kívánt eredményt csak akkor fogjuk elérni, ha a műtrágyákat okszerűen használjuk. Ezen okszerűség első parancsa az, hogy sohasem tekintünk a műtrágyákat az istállótrágya helyettesenek, hanem elengedhetetlen és nélkülözhetetlen kiegészítőjének. Tudjuk, hogy egy kat. hold megtrágyázására 2—300 métermázs istállótrágya szükséges. Azzal is tisztában vagyunk, hogy szántóföldünk csak az esetben fogna elegendő termést adni, ha a kötőtebb talajokat legalább négy, a laza homoktalajokat pedig három évenként megtrágyázzuk. Kevés gazdának van azonban annyi jószága, hogy az ehhez szükséges istállótrágyamennyiség teljes egészében rendelkezésére álljon. Ilyenkor tehát az a néhány még hátramaradt gazda, aki műtrágyát nem használ, nem tudja a szükséges terület megtrágyázni, vagy pedig a holdankénti trágyamennyiséget kenytelen csökkenteni. Ezen kényszerjellegű hátrányai annyira kézenfekvők, hogy minden magyarázatot feleslegessé tesznek. A műtrágyák jelentősége nemcsak abban rejlik, hogy ellentétben az istállótrágyával, bármikor és bármilyen mennyiségben beszerezhető s hogy míg a három legfontosabb növényi tápanyag — nitrogén, foszfor és káli — az istállótrágyában együtt foglaltatik, addig a műtrágyák külön-külön tartalmazzák azokat s esetenként az épen szükséges tápanyagtartalmú műtrágyát alkalmazhatjuk, hanem megbecsülendő előny az is, hogy a műtrágyákban a tápanyagok koncentrált alakban foglaltatnak, ami a szállítást és kezelést igen megkönnyíti.

A műtrágyákat karöltve használjuk az istállótrágyával, ami úgy értendő, hogy ha pl. négyes forgót alkalmazunk,

Kép a földművelésügyi minisztérium svájci tenyészbika-árveréséről. Kételes bika; 34,000,000 koronáért megvette Bernierder János Rátótról.

teni, lehetetlen fejlődni nemcsak nekünk, de az újonnan keletkezett államoknak is.

Olaszország és Románia között valóra vált a barátsági szerződés. De igen nagy sirás fogadta az oláh sajtóban, mert hiányzik belőle Romania mostani határainak a biztosítása. Ami persze azt jelenti, hogy sem Bessarabiát, sem egyéb rabolt birtokait nem hajlandó Olaszország megvédelmezni egy esetleges támadással szemben. Minket ez igen közelről érint, mert hiszen Erdély s egyéb magyar területek is a mostani határok közé esnek, amelyet Olaszország nem garantál. A támogatás csak politikai és diplomáciai lesz. Ami magyarul annyit jelent, hogy ha Románia bajba jut, az olaszok sajnálják fogják őket, de nem segítenek rajta.

Francia- és Olaszország között elhidegült a barátság a Mussolini ellen elkövetett merénylet következtében. Olaszország ugyanis azt követelte, hogy Franciaország járjon el erősen az olasz szökevényekkel szemben s ne engedje meg, hogy területén olyan társulatok működjenek, amelyek egy másik állam biztonságát veszélyeztetik. Ezt a követelést Franciaország elutasította s ennek következtében, különösen a határvidékeken, állandó sűrűlődasok mutatkoznak a két nép között. Egyes hírek szerint Olaszország ilyen irányú felhívást fog intézni Ausztria kormányához is. Amiből nyilvánvalóan kitűnik, amit mi magyarok már régen tudunk, hogy Oroszországtól eltérve, Ausztria és Franciaország a gyűlekező helye az otthonukból megszökött kommunistáknak s hozzájuk hasonló felforgatóknak, mert itt a túlzásba

tegyük fel: tengeri, árpa lóherével, lóhere, őszi búza, ez esetben a tengeri alá istállótrágyát, míg az őszi búza alá műtrágyát alkalmazunk. Amennyire használható a műtrágyák okszerű használata, ép annyi kárral jár a szakértelem nélküli vagy túlhajtott műtrágyázás, így annak némely gazdaságban szokásos kizárólagos használata, amely a talaj kizsírósására vezet. Épen ezért bérleti szerződésekből rendszerint ki szokták kötni, hogy a bérleti évenként csak kétszer annyi műtrágyát szórhat el, mint a kihordott istállótrágya mennyisége.

Arra a kérdésre feleletet adni, hogy mikor milyen műtrágyát használjunk, nemcsak nehéz, de azt receptszerűen előírni nem is lehet. Ennek oka pedig nemcsak az, hogy az egyes talajok tápanyagösszetétele különböző és minden növénynek mások a tápanyagigényei, hanem az is, hogy a tudomány mai állása szerint csak azt tudják a vegyészek megállapítani, hogy milyen tápanyagok foglaltatnak valamely talajban, de hogy mennyi van abban olyan állapotban, amit a növény fel képes venni, ahogy mondaní szokták, mennyi abból a *ékész tápanyag*, annak megállapítása ma még lehetetlen. Tehát nem marad más hátra, minthogy a gazda maga kémlelje ki, hogy mire van szüksége talajának, vagyis okszerű kísérletekkel ismerje meg annak tápanyagigényeit. Ezen kísérletek keresztülvitele igen egyszerű, csupán gondosságot, egy kis utánjárást és türelmet igényel. A kérdéses táblát felosztjuk fél holdas parcellákra s az egyes parcellákat különböző műtrágyákkal szórjuk be. Természetesen ellenőrző-parcellákat hagyunk, mert a hatás csak így lesz szembetűnő. Olyan gazdaságban, ahol többféle talajnem fordul elő, minden különböző összetételű talajon külön kísérlet végzendő. A kísérleti parcellák egyforma és gondos művelésben részesítendőek. Fák árnyékába egy parcella se essék, mert a beárnyékoltt területen gyengébben fejlődik a növényzet s így téves következtetéseket vonnánk le a kísérletből. Végérvényes megállapítást csak több éven át kapott eredmények átlagából vehetünk. Egy kísérlet eredménye esetleg félrevezethet bennünket, mert megtörténhetik, hogy az időjárásban rejlő kedvezőtlen okok miatt a műtrágya ép abban az esztendőben csak részben vagy egyáltalán nem fejtheti ki termésközpontozó hatását.

(Folytatjuk.)

Tudnivalók a vízről.

Irtó: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

I.

A tapasztalt háziasszony, épen tapasztalatai alapján, nagyon jól tudja, hogy a természetes vizek nem egyforma sajátságúak. Hogy víz és víz között van — még pedig néha igen jelentékeny — különbség. Amikor az csak lehetséges, a háziasszony a ruhamosáshoz mindig folyóvizet használ. Apróbb, különösen kényes ruhaneműek, csipkék, kötött, horgolt és recézett kézimunkák mosásához pedig esővizet. Bizonyos vidékeken a kutak vize mosásra majdnem teljesen alkalmatlan. Az ilyen helyeken mosásra, már amennyire ez lehetséges, folyó-, eső- vagy tóvizet használnak.

Kémiai értelemben véve teljesen tiszta víz a természetben nem található. Amikor a mindennapi életben valaminő vízről úgy teszünk említést, hogy az tiszta víz, ezen megjegyzésnek mindig csak viszonylagos értelme van. Ez a jelző azt jelenti, hogy a kérdéses víz egyik-másik célra alkalmas, használható erre-arra, de nem azt, hogy a víz kémiai értelemben tiszta. Ilyen értelemben véve tiszta, a kémia laboratóriumokban és a patikában is használt s gondosan készült desztillált víz. Lepárolt vizek is nevezik ezt.

A víz egyike a legáltalánosabban használt oldószereknek. Nagyon sok szilárd test, cukor, só, salétrom, timso, szóda, marószóda vízben többé-kevésbé jól oldódik. Gázok is oldhatók vízben. Így a szénsav, az ammónia, csekély mértékben a levegő is s számos más gáz. Sok folyékony test vízben nemcsak oldódik, hanem ezzel minden arányban elegyedik is. Így a szpiritus, a glicerín, a kénsav, a bor, a sőr, a pálinkafélék és még mások.

A teljesen tiszta — desztillált — víz nagyon sok szilárd

és gázalakú testet képes feloldani. Még jobb és még általánosabb oldószert az olyan víz, amely szénsavat tartalmaz. A természetben mindig megtaláljuk a levegőben a szénsavat. Különösen sok szénsavat találunk azonban a szántóföldi és kerti talajokban. Ezen talajokban elkorhad az odajuttatott istállótrágya. Ugyanott korhadnak az ú. n. tarlómaradványok is. Miveleti növényeinknek a talajban maradt gyökerei, lehullott levelei és szárai elkorhadva, az istállótrágyához hasonlóan szintén szénsavat szolgáltatnak. A lehulló csapadékvíz — eső, harmat — több-kevesebb szénsavat felold. A talajra hullott víz abba belevődik és alkotja a talajvizet. Ez feloldja a talajban található szénsav kisebb-nagyobb részét. De feloldja a talajban lévő ama alkotórészeknek is kisebb-nagyobb mennyiségét, amelyek vízben feloldódnak. Minthogy pedig a talajon átvödött vagy átfolyó víz mindig aránylag sok szénsavat is tartalmaz, oldhatósága a talaj alkotórészeivel szemben növekszik. Ezért nem lehet a talajon átszűremkedett természetes víz sohasem tiszta, hanem az tulajdonképpen ligább vagy töményebb vizes oldatnak tekinthető.

Ez esetben is a *hígabb*, illetve *ötönyebb* szavakat szintén csak viszonylagos értelemben kell érteni.

Kép a földművelésügyi minisztérium svájci tenyészbika-árveréséről. Tizennyolc hónapos bika, megvette 29,000,000 koronáért Gerliczy Félix báró Deszkről.

A talajban a víz lassú mozgásban van. Néha lejjebb húzódik, néha a felszín felé emelkedik. Ha a föld felszínére állandóan jut víz, az vele lassankint teleivődik. A felesleges pedig elborítja a felszínt. A víz a talajban feléle mindaddig süllyed, míg nem olyan talajrétegre akad, amelyen áthatolni nem tud. Ha a víz a talaj felszínéről vagy a felszínhez közel eső rétegekből a nap melegétől vagy a szelek behatására párolog — szóval, ha kiszárad a talaj felülete és felső rétegei — a mélyebb fekvésű talajrétegekből a víz feléle húzódik. A talaj lyukacsos szerkezetű. Abban a víz épennyig mozog, mint a petróleumlámpa belében a petróleum. A lámpában a lyukacsos ből is folyton szállítja a petróleumot, a lámpából egész hosszán végig, annak végéhez, az ott elég s a hajcsövek-ként működő ből pótolja az elégett mennyiséget.

Ha a talaj belsejébe jutott víz magának utat tör a felszínre s ide emberi beavatkozás nélkül folyékony halmazállapotban jut, forrás keletkezett. Ha pedig a talaj belsejében összegyűlemlett vizet hozzáférhetővé úgy tesszük és úgy tárjuk fel, hogy a földbe kellő mélységű aknákat ásunk, amelyet kövel vagy téglával kibélelünk s ily módon védünk meg a beomlás ellen, kutat nyertünk.

A forrás- és a kútív — talajvíz — tulajdonképpen csak abban különböznék egymástól, hogy mi módon jutottunk az egyikhez, illetve a másikhoz.

Táncverseny a pécsváradai leventeünnepségen.

Úgy a forrás-, mint a kútvíz összetétele és minősége attól függ, honnan ered az és milyen összetételű talajrétegen szűrődött át. Ha a talaj sok dolomitot tartalmaz, vagy pedig a víz mészkő elmallása következtében képződött talajon szűrődik át, az nagyobb mennyiségben mész- és magnéziasókat fog oldva tartalmazni.

Szóval az említett viszonyok között fakadó források, az ilyen helyen ázott kutak vize kemény víz lesz. Ellenben a mejdnem tiszta kvarchomokos talajok kút- vagy forrás-vize lágy. Egyébként később majd még tüzetesebben lesz alkalmunk a kemény- és a lágyvizekkel foglalkozni. (Folytatjuk.)

A tápporokról. Szerencsére ma már mind kevesebben vannak, akik a tápporoknak valami fontos jelentőséget tulajdonítanak. A jól takarmányozó gazdának holmi tápporokra sohasem volt szüksége, mert az állatai jól néztek ki anélkül is, de különben sem tudta elképzelni egyszerű értelmes gondozással, hogy afféle orvosságerű portól meghizzon az állat. A rossz gazda meg hiába adott csontbőr süldőknek, marháknak tápport, az csak nem csinált csodát, ha nem volt elegendő takarmánya. Ezek az úgynevezett tápporok rendszerint keserű anyagokat és illatos növények terméseit (tárnicsgyökeret, áizist, köménymagot stb.), azonkívül konyhasót, borókat, kénvirágot tartalmaznak (patikaszer árban) és mint említettük, többnyire haszontalan anyagok, úgy, hogy a legtöbb államból ki is vannak tiltva. Ezek a tápporok csak arra valók, hogy a gyárosok zsebét hízalják és a hiszékeny gazdaközönységét félrevezessék. Vagy jól emészt az állat, vagy sem. Ha az állat emésztés rendben van, akkor nincs szükség semmiféle tápporra, (legjobb táppor neki a jó takarmány), ha pedig emésztési zavarok vannak, akkor a gazda ne kísérletezzék az állatán, hanem forduljon szakértő állatorvoshoz.

Lud- és kacsatenyésztés. Irta Winkler János m. kir. gazdasági tanácsos, a *Baromfitenyésztők Országos Egyesületének* főtitkára. Nagyon időszerű szakkönyv hagyta el a sajtót a lud- és kacsatenyésztésről, amelyet a gazdaközönység bizonyára örömmel fogad. A baromfikivétel óriási módon fellendült s a külföldi fogyasztók különösen pecsényeludat, pecsényekacsát, ludstírt és fehér tollat keresnek nálunk. Magyarországon igen sok még a vizenyös legelőterület, amelyet a lud- és kacsatenyésztéssel kitűnően ki lehetne használni. A lud- és kacsa elsőrendű zsírtermelő, ezért tömssel nagy súlyra felhízalható, ami jelentős jövedelmet biztosít. A könyv a lud- és kacsatenyésztésre vonatkozó szakismereteket kitűnően foglalja össze, részletesen szól a fajtakról, a tenyésztésről, a hízalásról és hasznosításról. A könyv szól a hattyú- és egyéb víziszárnyasok tenyésztéséről is, nemkülönben a nálunk előforduló vadludakról és vadkacsákról. A könyv egyik legértékesebb terméke szakirodalmunknak, amelynek minden gazda- és baromfitenyésztő szívesen elhelyezné a kezében. A kiváló szakkönyv terjedelme 172 oldal, 44 színesképi ábrával. A várménes kiállítás 55.000 koronába kerül, utánvétel rendelés esetén pedig 4000 koronával drágább. Megrendelhető a «Vasárnap» kiadóhivatalában.

Az állatok koszossága. A bántalom kezdetben hevenyésző bőrgyulladásban, majd később ragadós, penészszerű varkékpedésben, szőr- és tollhullásban, továbbá lesóványodásban és végül kimerülésben nyilvánul. Az állatok ezen bőrbetegségét (Favus = kosz) másképen ragadós- vagy lépes var-nak, valamint taréj- vagy tyúkvar-nak (baromfiak varas vagy tyúkok fehér taréjának) is nevezik. A koszosságot az úgynevezett *Achortion Schönleini* nevű fonalakú penészgomba okozza. A fertőző gombák, amelyek láncalakban is előfordulnak, nagy mennyiségben mutatatók ki a bajra jellemző kérégekben vagy bőrfelrakódásokban. Ezek a kórokozók különben csakis nagyítóüveg (górcső) alatt láthatók. A gomba fonalait és csirágjait tehát meg lehet találni a kóros terményekben; a fonalak egymással összefonódva sűrű nevezet, gombatelepet alkotnak, melynek hézagjaiban vannak elhelyezve a gombolyít, fénylő spórák. A kórmező gomba a szőr- és tolltiszók nyílásába nyomul be és ezáltal kopaszodást, szőr- és tollhullást idéz elő. A koszosság előfordul ugyan az emlősállatokon (kutyák, macskák, lovak, házi és mezei nyulak, egerek), azonban ezeknél semmi nagyobb jelentősége nincsen; a leggyakrabban és legelterjedtebben a baromfiakon, különösen a tyúkokon jelentkezik és végül az emberekre is átragadhat, akik hasonlóképpen befertőzhetik az állatokat. A betegség a bőrpirosodásával s duzzadásával kezdődik, amely jelenség az egyes testrészekben, különösen pedig a szőrtiszók környékén mutatkozik. A gomba burjánzásai később pajzstarmajú, kevéssé kivájt korona- vagy talalaki kéréket, csomóska- és varkékpedéseket alkotnak az állatok bőrén. Az emlősöknek, még pedig a nagy háziállatoknak különösen a fején és a hasán, a kutyáknak, macskáknak és a házi nyulaknak pedig azonkívül a lábfejein (talpak, mancsok) fordulnak elő a leggyakrabban ezek a kérégek vagy varak, amelyek tal- vagy csészetalakúak, egészen fillérványra megnagyobbodottak, gombolyított (kerek), fehér, sárgásbarna, viasz- és kénsárga, sőt ezüstszürke színűek, egy és fél centiméter vastagok, közepük bemélyedtek és a vakolatához hasonlóak szokatlan kiterjedéssel. A varak később lassanként megvastagodnak és mindinkább kiterjednek. A tyúkokon főképpen a taréjon és a toroklebenyekben keletkezik a bőrfelrakódás vagy bevonat, ahol rendszerint fehér, szürke penészszerű pettyeket alkot, azért nevezik ezt a tyúkbetegséget fehér- vagy poros taréjnak. Később a bántalom áttérjedhet a fejre, lábakra és végül az egész testre is, úgy, hogy az állatok lesóványodás és kimerülés következtében elhullanak. A baj lefojása többnyire időszűl (krónikus) szokott lenni. A baromfiakon kezdetben meglehetősen könnyű a gyógyítás, később azonban nehéz vagy egyáltalán lehetetlen. Elsősorban fontos a gyakori tisztogatás. A gyógykezelés tehát először is a kérégek (varak) eltávolításában áll, amely célból azokat olajjal, zsírral, glicerinrel vagy pedig vazelinrel jól fellegyítjük és később karbolkenőccsel bedörzsöljük, de négy százalékos bórsav-, szalicilsavoldat beecsetelésével, végül jódtinktúrával is meglehetősen gyorsan olthatjuk meg a kosz fertőző gombáját. A fertőtlenítést szintén végre kell hajtani. (T.Ü.)

Felhívás. A magyar szénkéngyártó rt. (II. Debrő-út 15–17) felhívja a szőlősgazdákat, hogy az őszi szállítások torlódása miatt saját érdekükben szénkéng-megrendelésüket minél előbb feladni szívesképpen.

Az őszibaracklőről, annak ifjításáról és őszi nyeléséről ír a Növényvédelem most megjelent szeptemberi száma. Érdekes cikket közöl a gyümölcspenész ezévi kártételéről, a gyümölcs szedéséről és eltartásáról, a gyümölcsmagvak vetéséről, a talajoltásról. Kitanít arra, hogy kell szüretelni a rothadt szőlőt, hogy kell védekezni a kigyózó levélmoly, a káposzta töfékélye, a len gyökérfékélye ellen. Ismerteti a zöldségfélék téli eltevését, a szabadföldből cserépbe ültetett növények ápolását, a krizantémum bimbóinak válogatását, az edafon előállítását a gazdaságban, a rügylikasztó bogár eleni védelmet, a rézkénpor házi készítését, a krizantémum korai és késői virágoztatását stb. stb. E számában közli a huszonötmillió mezőgazdasági pályázatnak feltételét is, amelyben minden gyakorlati gazda résztvehet. Az izléses kiállítás, dúsan illusztrált, kiváló és feltűnő olcsó szaklapból a kiadóhivatal (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) készséggel küld mutatványszámot.

TANÁCSADÓ

Sorsjegyüzenetek. Ceglédi nő. Hadviselték sorshúzása július 7-én volt, sorsjegye nem nyert. A nyeremények úgy sem volnának átvethetők, mert csak augusztus 18-ig adták ki a nyerteseknek. — *G. Cs. Gy., Gyöngyös.* Trafikos sorsjegye nem nyert, Diák sorsjegye nem nyert. — *Róm. kath. Olvasókör, Lesenceistván.* Zsófia sorsjegyük nem nyert; első húzása márciusban volt. A főhúzást elhalasztották november 1-re. A Mezőgazdasági sorsjegyek húzása október 30-án lesz. — *K. L., Jászberény.* Ujságíró sorsjegye nem nyert. — *R. L., Mád.* Ujságíró sorsjegye nem nyert, húzása október 7-én lesz; Jásziv sorsjegyeinek utána nézünk és a választ ezen rovatban megadjuk. — *K. J., Szalkszentmárton.* Ujságíró sorsjegy húzását augusztus 6-ról október 7-re halasztották. — *L. J., Mohács.* Zsófia sorsjegy első húzása márciusban volt; ezen a húzáson nem nyert; az augusztusi húzást november 1-re halasztották. — *J. Sz. Gy., Tófalva.* Zsófia sorsjegy húzását november 1-re elhalasztották. — *P. Gy., Gönyű.* Mezőgazdasági sorsjegye a május 31-iki húzáson nem nyert. Sorsjegyét becsérélheti öt darab egyenként 5000 K értékű sorsjegyre, Budapest, VI., Andrassy-út 8. szám alatt. Következő húzás október 30-án lesz. Ha sorsjegyét beküldi, mellékeljen 5000 K-át bélyegben, postaköltségre. — *K. J., Szabadszentkirály.* Hadviselt sorsjegye nem nyert. — 2375 A. Gy., Püski. Sorsjegyei nem nyertek és le is jártak már. Nem járt le az Arany sorsjegye, de ez sem nyert. Tovább játszik még a Zsófia sorsjegye (húzása nov. 1.) és a Dohánykísarások, (húzása bizonytalan). — *P. A., Furta.* Sorsjegyei nem nyertek; Diák húzása december 1, Bethlen Gábor november 29, Közérdekű bizonytalan, Zsófia november 1. Bazilika sorsjegyeinek utána nézünk. — *S. J., Újkéske.* Arany sorsjegye és Mezőgazdasági sorsjegye nem nyert. Jelzalogkötvényének utána nézünk.

Az Aranyorsjáték húzása. A Magyar Nagythallók Országos Egyesülete javára rendezett aranyorsjáték főhúzását szeptember hó 14-én tartották meg. Négy kg. szinaranyat nyert C 098933. Egy kg. szinaranyat nyert B 091628. Autót nyert A 098895. Egy-egy 500.000 koronás csiástárgyat nyert minden sorozatból a 010699, 017050, 037612 és 074874 számú sorsjegy.

Uj ipartestületi székház Balatonfüreden.

Blaha Lujza emléktáblája

a balatonfüredi parkban, melyet most lepleztek le.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

Október 10-én indulnak a gazdák a németországi tanulmányútra.

Mint már hírül adtuk, a Faluszövetség a magyar-német gazdasági kapcsolatok kimélyítése és a német mezőgazdasági technika és kultúra gazdáinkkal való megismertetése céljából tizenöt napos gazdasági tanulmányútát rendez Németországba, melynek folyamán a tanulmányút résztvevőinek bő alkalmja lesz a német mezőgazdasági életet, szövetkezeti intézményeket stb. minden vonatkozásukban megismerni. Miután a tanulmányútat rendező Szövetség a tanulmányútban való részvételt lehetőleg meg akarja könnyíteni, a vetési időszakra való tekintettel az indulási időpontot október 10—15. közé tűzte ki. A tanulmányútban való részvétel díja ötmillió korona. A tömeges érdeklődésre való tekintettel a Faluszövetség kéri a résztvevni óhajtókat, hogy ezirányú szándékukat a Szövetségnek (V., Zoltán-utca 8.) legkésőbb szeptember hó 20-ig — lehetőleg táviratilag — jelentsék be. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj fele és az útlelvet is beküldendő.

Ujabb faluszövetségi fiókok alakultak Vas megyében.

Az elmúlt napokban tartotta alakuló közgyűlést a Faluszövetség rempeshollói fiókja, nagyszámú érdeklődő mellett. Elnök lett: *Majsa József*, alelnökök: *Laky Béla* és *Horváth Gyula* főbirtokosok, jegyző: *Kukorác Lajos* tanító. A fiókszövetség okleveles gazda tagjai téli népművelési tanfolyam megszervezésére és előadások tartására vállalkoztak. Szeptember hó 12-én az *aházarsádróci* faluszövetségi fiók tartotta alakulását. Az alakuló közgyűlés elnöke: *Démy Gerő* Andor, beszéde során változta a Faluszövetség célját és annak áldásos hatását a falusi gazdákra. A bevezető szavak után a nagyszámúban egybegyűltek egyhangúlag kimondták a Faluszövetség fiókjának megalakulását, melynek diszelnökül: *Démy Gerő* Andor választották meg. Társelnökök lettek: *Czotter István* körjegyző, *Horváth Lajos* piébanos és *Somogyi Gyula* református lelkész. A tisztikarnak további tagjai: *Takács István*, *Nemes József*, *Góth Kálmán*, *Gombás Imre*, *Szekely József* tanító és *Bárdány János* adóügyi jegyző. Mindkét fiók alakulásán a központot *Horváth István*, a szombathelyi kirendeltség vezetője képviselte.

Felhívjuk azon olvasóink figyelmét, akik középiskolai tanulmányaikat rövid idő alatt óhajták elvégezni, a 16-ik oldalon lévő *Magántanfolyam* hirdetésre.

A világ legkisebb beszélőgépe.

Egy amerikai készítette el a világ legkisebb beszélőgépet, melynek hangja a szerkezet aprósága ellenére is jól kivehető.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kozma Ferenc születésének százéves évfordulója.

A magyar gazdatársadalom országos ünnep keretében rótt a le szeptember hó 19-én, Kishéren a kegyelet és megemlékezés adóját leveldi Kozma Ferenc születésének századik évfordulóján. A bensőséges ünnepélyen, melyen a Kozma-család tagjain kívül a hadsereg, a gazdatársadalmi intézmények és a nemzetvélés számos képviselője megjelent, a kormányt Schandl Károly dr. államtitkár képviselte. A vendégeket Székesszelegről különvonat vitt Kishérré, ahol délelőtt tizenegy órakor kezdődött meg az ünnepség a ménlepel parkjában álló Kozma-szobor előtt. Az ünnepséget a kishéri dalárda a Szózat-tal vezette be, majd az országos emléknapp ünnepi szónoka, Schandl Károly államtitkár mondott mélyeségű határozó emlékbeszédet a magyar lötenyésztes halhatatlan megszervezőjéről.

— Kozma Ferenc érdeme — mondotta többek közt — hogy Mezőhegyes, Kishér, Bábólna s a négy ménlepel magyar kézre került az osztrákoktól s ezzel megindult a szervező munka, amely Mezőhegyes, Kishér és Bábólna útján a magyar mezőgazdaság és a magyar ló pártalan világhírét megalapította. Megszéri Fogarast is negyediknek s idegen tisztikar helyébe színmagyar méneskart, a mezőgazdasági ügyek kezelésére pedig szakképzett polgári tisztviselői gárdát nevelt. Mezőhegyesen a Nonius és félvér, Kishéren a telivér, Bábólnán az arabs, Fogarason pedig a tipizai ménes csodás fejlődése hívta ki a világ legjobb lötenyészítőinek és a legtovább országok kormányainak figyelmét. Diadalmas építő munkájának koronája volt, hogy «Kishér» s «Kishér» a magyar ló elsőségét világszerte elismertették és a külföldi hadseregek és az egész agrár-világ érdeklődését is biztosították a magyar lötenyészítés és a mintaszerű ménesgazdaságok iránt. A párisi, majd a bécsi vilákiállításon aratott pompás sikerek után egyre-másra nyújtják az elismerés palmaágát a külföldi uralkodók Kozma Ferencnek, aki 1892-ben Mezőhegyesen bekövetkezett haláláig hűségesen és odaadóan dolgozott a magyar lötenyészítés naggyátételén. Tegadhatalan, hogy az újabb fejlődés nem kedvez a fömenyészítésnek, mert a gépek mindinkább elfoglalják a lovak helyét, de az is bizonyos, hogy az autók, traktorok sem teszik feleslegessé a kiváló magyar kocsi- és a tüzes magyar paripát. A földművelési kormány bizalommal tekint a jövőbe, hogy Kozma Ferenc művét folytathatja, mert az összeomlás óta máris sokat javult lödöllományunk, de megvan a további fejlődés lehetősége azért is, mert Kozma Ferenc szelleme él abban a nemzedékben, amelyre a lötenyészítőintézmények és a magántenyészek gondozása bízva van.

A földművelésügyi államtitkárnak nagy tetszéssel fogadott beszéde után Magyar Kázmér gazdasági főtanácsos lépett az emelvényre s a magyar gazdatársadalom nevében hódolt a centenáriumnak alkalmából Kozma Ferenc emlékének. Ezután az emlékmű megkoszorúzása következett. Az első koszorút az unokák nevében Perzel Flóra tette le, a leveldi Kozma-család nevében pedig Kozma Andor költő koszorúzta meg a szobrot. A család után Schandl Károly a földművelésügyi minisztérium, Magyar Kázmér a Magyar Gazdaszövetség, Somssich Miklós Kozma Ferenc szülőmgyéje, Somogy vármegye, Graefl Jenő az OMGE, Lutzenbacher Miklós a Magyar Lovar-Egylet, Kluen-Héderváry Károly gróf az Országos és a vidéki Mezőgazdasági Kamarák nevében helyezte el a koszorút, majd Kishér, Mezőhegyes, Bábólna és a vidéki küldöttségek következtek úgy, hogy az emlékmű talapzatát csakhamar elborították a kegyelet jelei. Az ünnepélyt a kishéri dalárda a Himnusszal zárta be. Délután Kozma Ferenc emlékére lovasünnepély volt. A nagyszerű ünnepség végén Schandl Károly államtitkár a legteljesebb elismerését fejezte ki a rendező-gének munkájáért.

Schandl Államtitkár beszéde Csongrád legújabb tanyai iskolájának felavatásán.

Ünnepélyes formák között adták át rendeltetésének Csongrád legújabb tanyai iskoláját, amely teljesen az új típus követelményeinek megfelelően épült. Az iskola építésének költségeit a kultuszminisztérium, valamint Csongrád városa együttesen viselték, az iskola felkelt pedig egyik csongrádi kiszgáza, Gyánti Pál, a sajátjából ajánlotta fel. Szedlacek István csongrádi apát-plébános szentelte be az új iskola épületét, majd Schandl Károly földművelésügyi államtitkár, a kerület képviselője, a következőket mondotta:

— Az összeomlás után megmaradt nekünk a színmagyar Alföld, amely jóformán teljesen hijjavolt a legszükségesebb beruházásoknak is. Hatalmas tanyai határokból új generációk nevelkedtek fel iskola nélkül. A Kiszgádapártunk s Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszternek érdeme az, hogy az Alföldnek ezt az égető hiányát felismerték és az új tanyai iskolák egész sorozatával igyekeznek a most felnövekvő magyar generáció elemi szükségleteiről gondoskodni. Ne feledjük el azt, hogy a radikális és felforgató irányzatok minden erejükkel labba vetik az ország meghódítására. Elsősorban a városi lakosságra vetették magukat. A városok csak akkor menthetők meg a nemzeti konzolidációnak, ha a tanyavilágban megbizható védelmi övet építünk ki. Minden új tanyai iskola a magyar nemzeti jövőnek és a keresztény világlátásnak érdeme és végvára. Különösen ki kell emelnem egy örömdetes tény. Gyánti Pál, a csongrádi gazdatársadalom egyik érdemes tagja, sajátjából ajánlotta fel felkelt és gazdasági területet az új iskolának. Ez a példa legyen útmutatója a magyar gazdatársadalomnak. A magyar népiskolák, különösen a tanyai iskolák csak úgy válhatnak mélyen megalapozott nemzeti intézményekké, ha a társadalom áldozatkészséggel is nyugszanak.

Az egybegyűlték hosszantartó ünnepségben részestették Schandl Károly államtitkárt, Tóth István csongrádi polgármestert, valamint az adakozó Gyánti Pált, akiről az új iskolát Gyánti-iskolának nevezték el.

Mezőgazdasági kiállítás Kadarkuton.

A Somogy megyei Gazdasági Egyesület rendezésében nagyarányú mezőgazdasági és háziipari kiállítás nyílt meg szeptember hó 12-én, vasárnap Kadarkuton. Csikók, anyakancák, üszök és tehének után 39 díjat, öt állami és kamarai elismerő oklevelet osztottak ki. A kiállított állatok tanuságot tettek Somogy vármegye állattenyésztésének fejlettségéről. A háziipari rész igen gazdag speciális somogyi szőttekben, faragványokban, valamint mindenféle kender-, len-, vessző- és gyékényáruban.

Fa, mely egy emlékműből nőtt ki.

Amerikában van ez a csodálatos fa, melyet szeretettel gondoznak a környékbeli lakosok.

Néhány év múlva valamennyi szikes termőföld lesz.

A magy. kir. földművelésügyi minisztérium Országos Talajjavító Bizottsága, mint ismeretes, a magyarországi több mint háromnegyed millió holdnyi területre becsülhető szikesek megjavítására alakult és alakulása után már nyomban megindította a küzdelmet ezeknek a terméketlen földeknek a meghódítására. Első feladatául a szikesek térképészését tekintette. A munkát Treitz Péter főbányatanácsos vezetésével a legkiválóbb szakemberek már megkezdték és még a tél beállta előtt be is fejezik. A szikes területek talajterképészése a növényzet alapján történik. A növény a legjobb útmutató a szikes föld minőségére vonatkozóan, mert a különféle növényzet a legérzékenyebb vegyszeti műszernél is pontosabban megmutatja, hogy a talajban hol, milyen só található. A növényzet segítségével sikerült a bizottságnak megállapítani, hogy nem minden szikes föld egyforma természetű és hogy a különféle szikesek hasznosítása különféleképpen valósítható meg. A térképészeti munkálatainak befejezése után átter a bizottság a szikes földek hasznosításának gyakorlati megoldására, amely évről-évre több és több terméketlen földet fog majd a természet szolgálatába állítani és rövid néhány év múltán az ország valamennyi szikes földjét használatóvá teszi.

Állattenyésztési propagandagyűlés és kiállítás volt Berettyóújfaluban

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az állattenyésztés, főképpen pedig a magyarfarjta szarvasmarha tenyésztésének intenzív felkarolása érdekében vasárnap, Berettyóújfalun a biharvármegyei gazdasági főfelügyelőség, a biharvármegyei gazdasági egyesület és a biharvármegyei állattenyésztő egyesület közreműködésével propagandakiállítást rendezett. A kiállítást Rácz Lajos dr., a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója nyitotta meg. A kiállítás megnyitása után a bírálóbizottságok megtekintették a felhajtott állatokat, majd állami okleveleket és több értékes díjat osztottak ki a gazdák közt.

Felvételek az örkényi gazdaképzőbe.

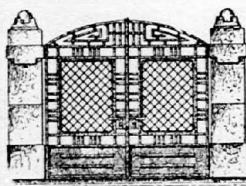
A Vitézi Rend gazdaképző iskolája Örkényben (Pestmegye) november hó 8-án nyílik meg. A tanfolyam egy évig tart. Az iskola célja a vitézi rend teljes vitézeit és várományosait, továbbá a megfelelő vagyonnal rendelkező gazdáifjakat hazafias szellemben tanult gazdákká kiképezni, hogy az iskola elvégzése után képesek legyenek saját birtokaik okserzű kezelésére. Felvételi feltételek: tizenhét éves életkor, a négy elemi iskola osztály elvégzése. Fizetendő díjak: bentlakó tanulók személyenként két részletben egy évre 150 pengőt fizetnek, bejáró tanulók pedig egy évre 150 pengőt. A tanulók felvételért még folyamodhatnak. A gazdaképző iskola igazgatósága Örkényben készséggel szolgál felvilágosítással a hozzáférőknök.

Tizennyolc svájci tenyészbikát árvereztetett el a földművelésügyi minisztérium.

A földművelésügyi minisztérium nemrégiben tizennyolc tenyészbikát vásárolt Svájcban. A tenyészbikákat a tenyészállatvásár istállóiban helyezték el és a napokban nyilvános árverésen elárverezték a tenyészállatvásár telepén. Az árverésen igen sok vidéki érdeklődő földbirtokos, gazdasági felügyelő és kiscgazda jelent meg, úgyszintén jelen volt Mafer János földművelésügyi miniszter, Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár és Licht helye tén államtitkár. Az árverést Bekéssy Jenő főfelügyelő vezette. Legelőször egy másfél éves gyönyörűen kifejlett bikát vettek az istálló előtti tere, amelyet huszonkilenc millió koronáért Gerliczy Félix báró vett meg. Azután egymásután vettek elő a pompásabbnál-pompásabb állatokat, melyeknek mindegyike gazdára lett. A bikákból községek is vásároltak.

Egyszerű vagy díszes

**kapuk,
kerítések.**

**HAIDEKKER SÁNDOR
BUDAPEST, VII. (., ÜLLŐI-ÚT 48/27.**

Mussolini,

a jelhatalmú olasz miniszterelnök az ellene elkövetett meghiúsult merénylet után fasziista módon köszönti az üdvözlésére összesereglett tömeget. Mellette Róma főpolgármestere, Cremonesi, áll.

Lódíjazás, kocsi- és sikverseny Regölyben.

A Tolnamegyei és Vidéke Félvérloenyésztési Egyesület folyó évi október 3-án, délelőtt nyolc órai kezdettel Regölyben (vasútállomás budapest—fiúmei fővonalon Keszöhidékgutgyönek, megállóhely Regöly, Tolnamegye) a földművelésügyi minisztérium fővédnöksége alatt lódíjazást, kocsi- és sikversenyt rendez. A kiállításban bemutatásra kerül 60—70 törzskönyvezett kanca ezidei csikóval, 70—80 törzskönyvezett, mult évről meddón maradt, eziden állami törzsménnel fedeztetett kanca, 20—25 hároméves, 20—25 két éves, 20—25 egy éves kancacsikó és különböző korú ménék. A kocsiversenyben húsz fogat, a sikversenyben ötven lovas indul.

Sőrárpavásár Sopronban.

A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület a kedvezőtlen idei időjárás ellenére is megtartotta Sopronban a sőrárpabemutatóval kapcsolatos vásárját. Összesen harmincnyolc sőrárpaminát küldtek be a termelők különböző megyékből. Ebből a bírálókat folyamán a döntőben maradt összesen tizenhárom sőrárpaminata, melyből öt díjat és nyolc elismerést nyert. A díjazottak és elismerést nyertek közül összesen hat Bauer-féle nemesített volt; eladásra bejelentettek összesen 62.5 vagón sőrárpát. A kereslet még nagyobb volt, mint a kínálat, úgy, hogy a sőrárpáarak kedvezően alakultak ki.

Állatkiállítás Nagycenk.

Vitéz Simon Elemér dr. főispán védnöksége alatt Nagycenk községben most tartották meg a vármegye első őszi állatkiállítását. Az állatkiállítás bírálóbizottsága Berg Tasziló báró rójtöki nagybirtokos elnöke alatt működött s az első díjat az úszóknél Horváth Ferenc pereszette, a teheneknél pedig Balogh Lajos lövői kiscgazdának ítélte. A díjakat buzdító beszéd kíséretében vitéz Simon Elemér főispán osztotta ki.

Budapesti Magán Poliklinika, Andrássy-út 83, Körönd. Telefon 123—82. Minden betegségre külön szakorvosi rendelés, olcsó árban. (Belgyógyászat, sebészet, fogászat, nőgyógyászat stb.) Olcsó betegszobák. Külön asztmakezelés.

Ferenc József unitárius püspök jubileuma. Kincses Kolozsvárt az elmúlt vasárnap ünnepezték az unitáriusok a félszázados évfordulóját annak, hogy a háromszékvármegyei Árkos községben tartott zsinati főtanácsi ülés Kriza Jánosnak, a neves költőnek és népdalgyűjtőnek püspöki örökébe választotta *Ferenc Józsefet*, az akkor negyvenegy éves kolozsvári lelkésztanárt, az unitáriusok jelenlegi főpásztorát. Ez a félszázados jubileum jelentős korszakát jelzi a magyar unitárius egyháztörténetnek, mert Ferenc József püspök személye a lefolyt félszázad alatt elválaszthatatlanul egybeforrott egyháza történetével. Élete a magyar történelem félszázada s Ferenc József, aki minden időben harcosa volt a magyarságnak, ma is bástyaként áll az örhélyen, ahová öt ötven esztendővel ezelőtt hívei bizalma helyezte. A pátriárkák korát megért főpásztor 91 év terhével is frissen vállalja a mindennapos harcot egyháza s az erdélyi magyarság védelméért.

Hamis frankot árulnak. Auer Pál dr. ügyvéd, a francia nemzeti bank jogi képviselője, a frankhamisítók elleni bűnperben, a napokban bejelentette az ügyészségen, hogy tudomása szerint Budapesten újabb hamis ezerfrankosok vannak forgalomban. Ezek a bankjegyek abból a frankmennységből származnak, melyet a nyomozás során nem sikerült megtalálni. A hamis frankok most valamilyen úton-módon előkerültek rejtékhelyükről és élelmes emberek mint ritkaságot borsos áron megvételre kínálják. A rendőrség megindította a vizsgálatot a terjesztők ellen és több helyen lefoglalt hamis frankot.

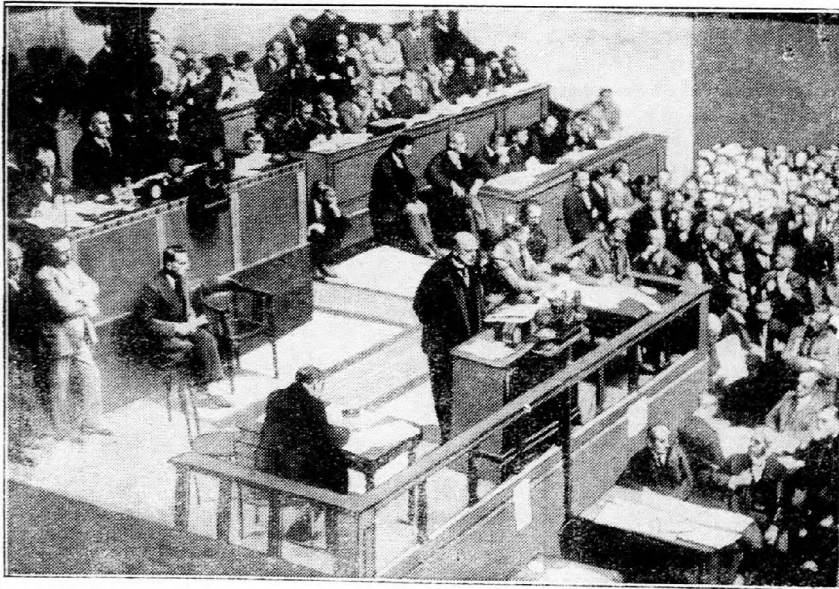
Mussolini nem hisz abban, hogy erőszakos halállal hal meg. A Mussolini ellen elkövetett bombamerénylet még ma is hihetetlen izgalomban tartja a fasiszták millióit s csak Mussolini szigorú parancsának köszönhető, hogy a fasiszták ekkeseredése és felháborodása nem robbant ki véres megtorlásban. A merénylet következménye az lesz, hogy *Olaszországban ismét behozzák a haláltbüntetést* s valószínű, hogy már a legutóbbi merénylet elkövetője is halállal bünhődik elvetemült bűnéért. Mussolini, a nagy diktátor egyébként kijelentette, hogy céltalan dolog az élete ellen merényleteket elkövetni, mert neki megjósolták, hogy nem fog erőszakos halállal meghalni. Ő hisz a jóslásokban és meg van győződve, hogy természetes halállal fog meghalni. Épen ezért a merénylők csak időt vesztesgetnek.

Blaha emléktábla-leleplezés Balatonfüreden. Fényes ünnepség keretében leplezték le szeptember 12-én *Balatonfüreden* az ország első Blaha-emlékművét. A hatalmas kőpadot, amelynek tálalájába *Blaha Lujzát* ábrázoló domborművet illesztették be, a balatonfüredi gyógyfürdő igazgatósága állította annak emlékére, hogy a nemzet csalóagnya sok éven keresztül Balatonfüreden nyaralt s mindig kedvence sétahelye volt a füredi park. Az emlékmű leleplezését szentmise vezette be, utána folyt le a leleplezési ünnepség a Deák Ferenc platósról remek fái között. Az igen nagy-számú közönség sorában ott volt Blaha Lujza fia, *Blaha Sándor* államtitkár és felesége, *Blaha Gitta*, a nagyszonyy unokája, *Ottlik Iván*, *Buttnér Miklós* és *Közeghy Sándor* államtitkárok, *Bibó Károly* alispán, *Héjji Imre* és *Illódi Szabó János* nemzetgyűlési képviselők és sok más előkelősége a katonai és polgári társadalomnak. *Malatinszky Ferenc*, a Balaton Szövetség alelnökének, *Tassy Gábor* dr. tiszti főorvosnak, *Kupcsay Felician* dr. miniszteri tanácsosnak és *Rákosi Jenő*nek beszéde után lehullott a lepel az emlékműről, amelyet ezután valóságos elborítottak ezernyi virággal. Az ünnepi közönség ezután a gyógyépület emeleti terembe vonult, ahol megtekintette a Balaton Szövetség jubiláris bor-, gyümölcs-, iparművészeti- és kézművészeti kiállítását, amelyet a délelőtti folyamán nyitott meg *Tóth Jenő* dr. államtitkár, a földművelésügyi miniszter képviselőtében.

A salgótarjáni bányászok kiléptek a szociáldemokrata pártból. A szociáldemokrata pártban — mint az egész világon — nálunk is megindult a bomlási folyamat. A salgótarjáni bányászok — mintegy ötezen — kiléptek a szociáldemokrata pártból és szakszervezetből. A salgótarjáni bányászokat az indította erre a lépésre, hogy szakítani akarnak *Peyer Károly*ék kizsákmányoló szociáldemokrata politikaival. *Peyerék* ugyanis nagymértékben emelték a tagdíjakat s amikor a bányászok ez ellen tiltakoztak, *gőgösen elutasították őket*. A vörös országrontás pártjának bomlása egyre nagyobb méreteket ölt.

Két régi gyilkosságot vallott be végrendeletében egy juhász. *Váradi István* nyolcvankétes juhász nemrégben meghalt és búcsúlevele, amelyben végrendelekzik, megdöbbentő tartalmú. Azt írja benne, hogy *életében két gyilkosságot követett el*. Az egyik a fegyvernek — tiszaroffi országúton lévő csárdában történt, ahol 1878-ban megölték *Schwarz Lipót* gyapjúkereskedőt és kétszáz forintot raboltak el tőle. A holttestet azután elhurcolták a Tiszához és a vízbe dobták. A tetteseket nem tudták kideríteni. A másik gyilkosságot Cibakházán követte el a juhász. Itt egy cigány akart elhajítani az őrzetere bízott nyábjából. A cigányt rajtakapta és agyonvágta, aztán a holttestet elásta. A különös végrendeletben tett vallomást bejelentették a bíróságnak, de az ügyben nem történhetik semmi, mert olyan régi dolgok ezek, hogy elévültek és az esetleges büntetések közül talán semki sincs életben.

Számuelli legújabb adozata. Budapesten a napokban leugrott a harmadik emeletről *Szán Katalin* húszéves leány, akét életveszélyes sérülésekkel vittek kórházba. A leányt megviselt idegzeite vitte a falába. Még a kommnán alatt Pakson a gyermekleány véletlenül végignézte Számuelli tömeges akasztásait és ezek a *borzalmak teljesen összeroncalták idegét*. Azóta többször esett össze és éjjel, sőt nappal is véres látomásai voltak. Többször megtörtént, hogy váratlanul felsíkkoltott: *„Már megint akasztanak!”* A szerencsétlen leány aztán idegromában levette magát a harmadik emeletről.

Égy világtörténelmi pillanat.

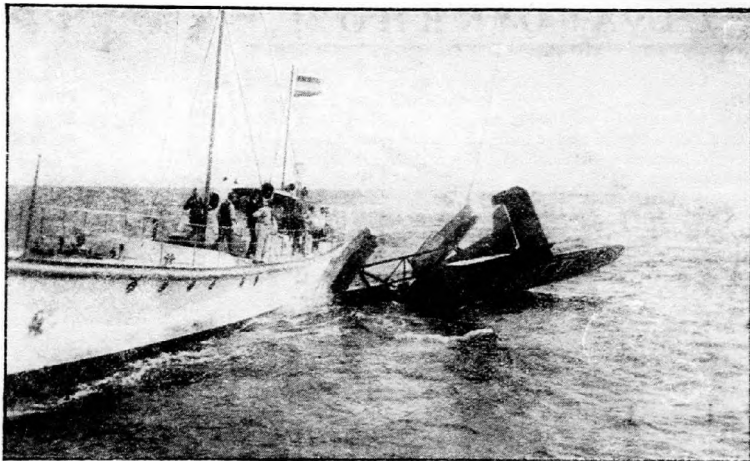
Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor Stresemann német külügyminiszter elfoglalja Németország annyira várt székét a Népszövetség tanácsában. Ez a pillanat a béke hajnalhasadását jelenti.

Tolna vármegye az egyke ellen.
Tolna vármegye, ahol az egyke erősen divatos, erélyes rendszabályokat kíván behozni a nemzetpusztító egyke ellen. Felíratot kíván intézni a kormányhoz és ebben azt kéri, terjeszsen a kormány javaslatot a Ház elé, mely kimondja, hogy *egy gyermek a szülők vagyonának egyharmadát, két gyermek pedig kétharmadát örökölheti csak.* Azt a vagyonrészt, amely gyermek híján nem örökölhető, az államnak kívánja adni azzal a kikötéssel, hogy *ezt a háromnál több gyermekes, arra rászorult családok támogatására fordítsa.*

Tízmillió tag hagyta ott a szociáldemokrata szakszervezeteket. *Gubicza* Ferenc kisgazdaképviselő zirci beszámolóján sokorópátkai *Szabó István* és *Klebsberg Kunó* gróf kultuszminiszter is beszédet mondtak. A miniszter hangsúlyozta, hogy a Kisgazdapárt a magyar értelmiségre és a kisgazda-osztályra támaszkodik. Ezután a szociáldemokráciáról szólt s bejelentette, hogy a tömegek csalódásának meglették a ténybeli következményei. A nemzetközi szakszervezeti szövetségek, az amszterdami internacionálénak huszonkét állam területéről 1919-ben huszomhárommilliószázhetvenzer tagja volt, amely 1924 végéig tizenhárommilliószázharmincháromezzerre esett vissza. *A több mint tízmillió visszaesés a tömegek kiábrándulását jelenti.* A szociáldemokrata államtani és közgazdasági elvek megbuktak az élet nagy vizsgáján, a szociáldemokrácia visszafejlesztésben van. Az államhatalomnak segítségére kell sietni a kisgazdáknak, a kisiparosnak, a kisembernek. Ez egyik legfőbb alapelve a kisgazdapárt programjának, melynek megvalósítására most fokozatosan rákerülhet a sor, mert az állam pénzügyei rendbejöttek és mindig több és több fog rendelkezésre állani alkotó munkára, a kulturális, szociális és közgazdasági politika terén.

Egy leány nyakig merült az ingóvízbe. Egy társaság a napokban csónakkirándulást rendezett a szentendrei szigetre. A társaság egyik tagja, *Braun Irén*, ivóvizért bement mélyen a szigetre és át akart haladni a szigeten keresztül folyó patakon, mely az áradásoktól erősen megduzzadt. A part ingóvízben, süppedő talajú s amikor a leány rálépett, térdig süppedt az iszapban. Nem tudott kivánszorogni az iszából, hanem egyre mélyebbre sülyedt. Segélykiáltására a kiránduló társaság többi tagja segítségére sietett, de a bokroktól nehezen látták meg a leányt. Mire rátaláltak, *Braun Irén már nyakig sülyedt az ingóvízben talajba. Percek múlva ajkát érte volna el az iszap és az ingóvízben lelte volna halálát.* Nagy nehézségek árán mégis ki tudták ásní és megmentették.

Jómódú emberek sirboltrabó bandája. Nemrégiben *Szarvason* a temetőben a Bolza grófi család sirboltját kirabolták. A betörők felkészítették a koporsókat, lelopták a halottak kezzeiről a nagyértékű gyűrűket, karpereceket és elrabolták a koporsóban elhelyezett többi ékszereket is. A megindított nyomozás hosszabb ideig eredménytelen maradt, míg végre az egyik budapesti ékszerész rendőrkézre juttatta a tetteseket. Az ékszerésznél nagyrészt antik ékszereket akartak eladni. Mivel gyanús volt a dolog, az ékszerész jelentést tett a rendőrségen. Amikor az eladók másodikor is jelentkeztek, detektívek várták őket. Kiderült, hogy az eladásra kínált ékszerek a Bolza-család szarvasi kriptájából valók. A kézrekerült tettesek *Tabak János* budapesti kávéház tulajdonos és felesége, újszintén barátai, *Nemesek István*, *Nemesek János* lakatosok és *Eckert Károly* hentesmester voltak. Kiderült, hogy *Tabak János* Szarvason volt korábban hentesmester, de tönkrement. Ezután örökséghez jutott, amelyből Budapesten a Józsefvárosban kávéházat nyitott. Innen járt a feleségével és három barátjával vidékre, ahol sirboltokát és lakásokat fosztották ki. Amikor a betörések egyre jobban sikerültek, Kispesten külön házat béreltek és ide raktározták el a több száz millió értékű rablott holmit. A regénybe illő betörőbanda tagjait a bíróság öt évtől nyolc hónapig terjedő börtönrre ítélte.

Amikor a motorcsónak elgázolja a repülőgépet.

Legutóbb a Keleti-tengeren egy repülőgépet motorhíba folytán leszállt. Segítségére sietett egy motorcsónak, amely azonban a segítség helyett — elgázolta a repülőgépet. Hibás vezetés következtében beleszállt a repülőgéphez, úgy, hogy a repülőgép utasai elmerültek. Szerencsére később mégis csak meg tudta menteni őket.

Kilenc év múltán megkerült egy eltűnt leány. Érdekes körülmények között került meg Kiskunmajsán egy vidéki gazdapárnak kilenc éve eltűnt leánya. Az eset még 1915 őszére nyúlik vissza, mikor is a vasárnapi miséről visszatérő *Fazekas Juliska* elemi iskolai leány eltűnt. Még annak idején kinyomozta a rendőrség, hogy a kislányt egy ismeretlen asszony csalta magával, de a lányt nem találták meg. Az idén augusztusban a Jászszentlászlóhoz tartozó *Hovaszállás* nevű pusztán egy ismeretlen leányka egy gyűrt levelet nyomott egy majnai leánynak a kezébe. A levél a következő volt: *«Kedves szüleim, ha köllök: maguknak, gyűjjenek értem csendőrrökkel. Juliska.»* A szülők, miután elolvasták a levelet, azonnal szóltak a legközelebbi csendőrröröknek, amely megindította a nyomozást. Rövid kutatás után meg is találták a kilenc évvel ezelőt eltűnt gyermeket. A nyomozás kiderítette, hogy annak idején *Fekete Joachimmé* tanyai lakos csalta magához a kislányt és a legborzalmasabb állati sorban tartotta. A gonoszleánykát asszonyt a csendőrség a kiskunmajsai fogházba szállítottta.

Örült a Petőfi-szobornak. A napokban a fővárosban, a Petőfiterén, egy középorú férfi igaztalan szaladgált fel és alá, majd a Petőfi-szobornál vetkőzni kezdett. Ezután felfelé mászott a szobornak, végül is a szobor vállán telepedett le és onnan szavalta harsány hangon:

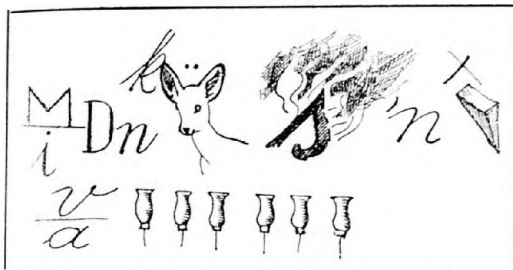
— Talpra magyar, hí a haza!
Már többen voltak körülötte, amikor így folytatta:
— En a világ megszabadítója vagyok! Mindenkit megszabadítottok a bűntől!
Nagy tömeg gyűlt össze, de megjelentek a tűzoltók is, akik létrán felhatoltak az elmebeteghez, megkötözték, leeresztették és betették a mentőkocsiba, amely a főkapitányságra szállította. Itt megállapították, hogy «a világ megszabadítója» *Berger Rudolf* negyvenkét esztendőös gyári munkás és kétségkívül elmebeteg.

Öngyilkos lett, mert leányt levágatták a hajukat *Scherlaender* sain-denis (Franciaország) kereskedő, aki súlyos reumában szenvedett, nagyon haragudott a bubifrizurára és többször hangoztatta, hogy megölne magát, ha leányai behódnának ennek a divatnak. Leányai azonban nem vették komolyan a fenyegetést és a napokban mind a hárman levágatták a hajukat. Az apának ez a vakmerőség valóságos esztétét vette és másnap *revolverrel* véget vetett életének.

Pusztulnak az állatkerti jegesmedvék és fókák. A közelgő ős az Állatkert állatállományában már is érezeti hatását. A majomállományból elpusztultak a rendkívül értékes kis selyemmajmok és a napokban elpusztult két fiatal jegesmedve is. Nagy veszteség érte az Állatkert fókállományát is, mert három kivételével valamennyi elpusztult az Állatkert jökövdű lakói közül. A jegesmedvék beférget kaptak, a fókák pedig részint meghűltek, részint a sós víz hiányában pusztultak el. Az Állatkert igazgatója most egy külön sós vizet medencék készítettet a fókáknak, úgyhogy a megmaradt állatok frissek és jól érzik magukat.

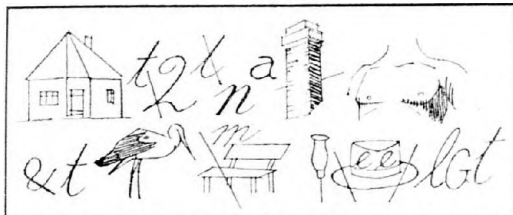
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

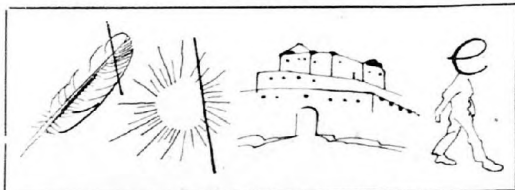
(Beküldte Csóka Kázmér Nógrádpatakról.)

2. Képrejtvény.

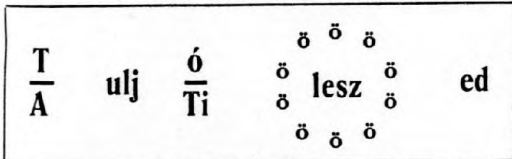
(Beküldte F. Horváth Péter Orgoványról.)

3. Képrejtvény.

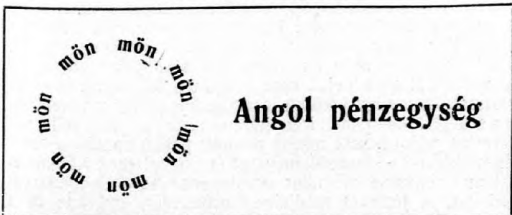
(Beküldte Boldog Mihály Nokról.)

4. Betűrejtvény.

(Beküldte Pálkinkás Béla Szombathelyről.)

5. Betű- és szórejtvény.

(Beküldte Páza János Acsádról.)

6. Betű- és szórejtvény.

Nem tegnap
nem holnap
gyar $\frac{t}{zs}$ $\frac{a}{40}$ éves

(Beküldte Czako István Vásárosdombórol.)

7. Keresztszórejtvény.

Vízszintes sorok :
 2. Koldus teszi.
 3. Ács csinálja.
 6. Cseléd kapja.
 8. Szóda teszi.
 10. Folyószélen van.
 11. Aki nem lát.
 12. A nyúl ilyen.
 13. Erdélyi havas.
 14. Hangot ad.
 15. Utasra kellemetlen.
 16. Ebből iszunk.
 17. Régi mérték.
 19. Sütemény.
 20. Háziasszony télen teszi.
 24. Férfinev.

Függőleges sorok :
 1. Vásár van rajta.
 2. Testrészt.
 4. A börtönben van.
 5. Víz madár.
 7. Az enyv teszi.
 9. Vízillett.
 11. Érc.
 12. Földmíves teszi.
 14. Hadak istene.
 13. Főzlelk.
 22. Szuró eszköz.
 21. Lúdhízaló teszi.
 18. Kerékkötő.
 3. Bognár csinálja.
 23. Ajtókon van.

(Beküldte Tóth János Aranyegyházáról.)

8. Névrejtvény.

Peti, Ágnes, Nándor, Ilona, Ödön, Erzsi, Teréz, Dóra, Franci, Sándor, Róza, Oszkár.

(E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy híres magyar költő nevét kapjuk.)

(Beküldte Ifjú Forgó Elemér Gyöngyösről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 42-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 36-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése :
 1. Képrejtvény : Nem szánt-ve az égi madár, mégis eltartja a határ.
 2. Betűrejtvény : Tutankámen.
 3. Betűrejtvény : Térkép.

4. Kereszt-szórejtvény : Vízszintes sorok : 1. Családi kör. 2. az. 3. é. é. 4. tö. 5. első. 6. nap. 7. süt. 8. evez. 9. út. 10. ór. 11. én. 12. tanköteles. Függőleges sorok : 13. Északnyugat. 14. Vöröstenger. 15. lö. 16. is. 3. él. 17. és 5. epe. 18. ősz. 19. vó. 20. ez. 21. ok. 22. te.

5. Betűrejtvény : Vitézre nem szállhat véletlen szerencse.
 6. Verses rejtvény : Kalapács.
 7. Pótló rejtvény : Kicsi a bors, de erős.
 8. Számrejtvény : Terjesszük ismerőseink közt a «Vasárnap»-ot.

Megjejtették : Laki Kovács Mancika, Kardics Jenő, Orovecz János, László István, Tóth Gizella, Tóth Lajosné, Óri Mihály, Tatai Lajos, özvegy Török Gaborné, Páll Antal, Horváth János, Bitó Antalné, Zakár László, Gerhardt Lajos, Ónodi László, ifjú Hajdú József, Gáspár József, ifjú Szentgroti János, Horváth László, Payper Lajos, Dobos Rózsika, Terényi János, Duska Lajos, G. Csepány György, Illes János, Spissák Henrik, Karsai József, Eitler Anna, Hajós István, Bálint János, Guttman Erzsike, Szabó Kálmán, Peták Vilmos, Gal Istváné, Vizi Gyula, Fekecs Mancsi, Puskli Sándor, Abraham Erzsébet, Bagi János, ifjú Borics László, Lipták Ferenc, Jutalomkönyvet nyertek Dobos Rózsika (R.göly), László István (Bálványos), Bálint János (Érseksanád), Payper Lajos (Budapest), Lipták Ferenc (Edelény).

A 37-ik számban közölt rejtvények megfejtését a jövő héten közöljük.

A JÓ ASSZONY

REGÉNY ÷ IRTA: ELIZA ORZESKO.

2. közlemény.

Eddig oly üres, sivár és unalmas volt számára a világ, oly egyedül érezte magát, oly siri hüvőség vette már körül! Már-már egészen elfásult, közeledni érezte az öregséget, már fenyegette a halálos semmivel sem törődés s a sötét melankólia, amikor a gondviselő Isten ismét bebizonyította, hogy ő őrzi őt s hogy még a legmélyebb kétségbeesésben sem szabad elveszíteni a Gondviselésbe vetett bizalmat... Csak gyorsan mosdassa meg és öltöztesse fel Czernicka az angyalját.

Evelin asszonyt elmélkedésében két bozontos lábacská zavarta meg, melyek térdére kapaszkodva belebonyolódtak ruhája csipkéibe és éles karmaikkal elérték a kezét. Evelin asszony riadtan rázkódott meg és haragos mozdulattal lökte le magáról a tolakodó kutyát. Az azonban játékos kedvnek nézte a haragját, sokkal jobban becézték eddig, hogysem komolyan vegye a visszautasítást. Vidáman morogni kezdett és bozontos lábaival ismét tépdésni kezdte a csipkéket és végigkarmolászta úrnője kezét. Ám az felpattant a pam-lagról és csengett:

— Czernicka kisasszony! — vetette oda az elősiető inasnak.

Czernicka könyököig felgyűrjt ujjakkal lelkendezve futott be, szürke arca egész kipirult.

— Kedves Czernickám! Kérem, vegye magához Elf-et és maradjon is önnél, mindig a szobájában... Széttépi csipkémek... untat...

Amikor a komorna lehajolt a kutyá után, keskeny ajkai között különös nevetés siklott ki. Volt benne valami a gúnyból, valami a szánalomból... Elf morgott, hátrált, ki akart siklani a csontos kezekből, amelyek letépték úrnője térdéről. De Evelin asszony ellökte magától a csontos kezek oly erővel ragadták meg, hogy nyöszörgni kezdett. Czernicka gyors pillantást vetett úrnője arcára.

— Mily kiállhatatlan lettél, Elf... mormolta bizonytalan hangon.

— Az! Kiállhatatlan hozzátette: nem értem, hogyan is szerethetem annyira egy ilyen unalmas teremtményt...

— Valamikor egészen más volt!

— Valóban, Czernicka, valamikor nem egészen más volt-e? Valamikor gyönyörű volt... és most...

— Most unalmas lett...

— Rettenetesen unt... Vigye az előszobába és ne is lássam többé a szobákban...

Czernicka már a küszöbön volt, amikor ismét hallotta: — Kedves Czernicka!

Alázatos gyorsasággal, hízgelő mosollyal fordult meg.

— És a mi leánykánk?

— Minden a parancsa szerint lesz, asszonyom. A fürdőszobában már kész a fürdő... Pauline fogja megfürdetni Helkát...

— Helka kisasszony! — vágott közbe akaratlanul is Evelin asszony.

— Helka kisasszony... A kék kasmirból szabok ki ruhácskát, mely a kommodban...

— Tudom, tudom...

— Karimira cipőzöltebe futott, Janowát fehérneműhöz küldtem... ezalatt félig megvarrom a ruhácskát; csak a szalagokat, csipkéket illetőleg kérem, asszonyom... mind ezekre a pénzt...

Evelin asszony kényelmes és pazarul berendezett nyaralójában csipkével, szalagokkal, tüllökkel, kasmirokkal és atlaszokkal voltak tele a szekrények és a fiókok, melyek szinte megtöltötték a szobákat. Czernicka sokáig nyitogatta

és csukdosta e szekrényeket és fiókokat, kezében szorongatva a nagyértékű bankjegyet; az előszobában úgy tett, mintha hevesen alkudozna, közben pedig a szekrényekből előszedett holmi nagy része és a bankó is eltűnt egy feneketlen ládában, a komorna ládájában... Végül jámbor arccal, látható meglepődéssel a haszon felett, melyet az árvának a háza jövetelével szerzett magának, gyorsan öltögetni kezdett a sebtiben kiszabott ruhácskán. A szabók, cipészek, varró nők csak holnap kezdik meg az igazi munkát a «kisasszony» ruhátára számára. Ezalatt a «kisasszony» már megfürdetve, megfésülve, de még vastag ingecskejében s meztelen lábballal ült Czernicka szobájában a padlón és Elf-el a legszíveltebben játszadozva, az egész világról megfeledkezni látszott.

Evelin asszony is — mélyen elgondolkozva — megfeledezett a világról. Elmélkedésében semmi sem zavarta. A tükrőtől, festményektől és karmazsinszínű habos szövetektől csillogó tág szalonban mélységes csend ült. A félig tárt ajtószárnyakon keresztül több, csendbe és homályba merült kisebb-nagyobb szobát lehetett látni. A lenyugvó nyári nap megtört sugarai, belopódzva a leeresztett ablakfüggöny nyílásain, végigsiklottak a falakon, a szőnyegeken és a képek aranyozott keretein. Künről pompázó rózsák illata és madárcsicsergés áramlott be, jobbebb az ebédőben halkan esőrrtek meg a vacsorához kirakott tányérok.

Evelin asszony a maga szerencsétlenségéről elmélkedett. Valóban, nem érezte túlzásnak, ha azt hitte magáról, hogy nagyon szerencsétlen. Hiszen hosszú évek óta özevgy, gyermeke nincs s forró szíve van, magányosan él, de nem volt elég gazdag ahhoz, hogy mindig ott élhessen, ahol az élet — a gyönyörűségekben nyujtja a legtöbbit s a szomorúságból és a családaltagból a legkevesebbet. Jóllehet bírta a szomorúság, különböző pénzügyek egy időre mégis egy olyan csúnya, szomorú és unalmas helyhez kötötték, mint Ongrod. Különösen most voltak rendkívüli ügyek. Néhány megkötendő szerződés, fizetendő számla, hozzá a háztartás elkerülhetetlen kiadásai — mindezek lehetetlenné tették, hogy Evelin asszony külföldre utazzék, vagy legalább az ország legnagyobb városában lakjék. Már két évet töltött itt, két nehéz és meggyötört évet. Minden és mindenki számára idegenül, a kis város szürke látványosságaitól környezve, magasabb művészi élvezeteket sóvárogva — melyek élete legnagyobb gyönyörűségei voltak eddig s amelyekről természetesen itt teljesen meg volt fosztva — remete életet élt, festményeivel, zongorájával, Czernickával és Elf-el, nyaralójába zárkozva. Noha itteni élete egyszerű és csendes volt, mégsem volt nyugodt a lelkiismerete. Sohasem tett jót és ezért gyakran heves szemrehányást is tett magának. A vágy, hogy jót tegyen, lelkének egyik legjobban rezgő húrja volt. Egykor a jöttevés valósággal szenvedélye volt és gyakran töltötte meg gyönyörűséggel az életét, mintegy helyettesítve a boldogságot, mit sohasem ismert meg. Ám itt, ez annyira más hely volt! Itt azt sem tudta, mit s hogyan cselekedjék, hogy kielégítse nemes szíve legerősebb vágyát. Időnként egyik-másik embernek dús alamizsnát adott, de ez nem töltötte be idejét, nem nyugtatta meg szívét és lelkiismeretét. Ő a nagy városok farszót, buzgó jótékonykodásához szokott, mire papok irányítása nevelte rá, buzgó és fáradhatatlan papoké, akik magas paloták padlásszobáiban, sötét pinclakáisaiba — menedékhelyekre és a templomok előcsarnokaiban elhelyezett ezüsttálas asztalokhoz vezették a jótékonykodókat. A jöttevés módjainak nélkülözése gyötörte őt s öntött még egy csepp keserű italt élete serlegébe.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

VÁSÁR ÉS PIAC

Mit tart Köhn erénynek?

- A kis Móric kérdi a papáját:
- Ugy-e, papa, csalmi szabad?
- Hőgyne, fiam, csak lopni nem. Csalmi — erény.

(Beküldte Gaál Imre Felsőregről.)

Mehet, ki merre akar!

A berüggött falusi kisbőr elvesztette a céduláját, amelyre fel volt írva, mit kell kidobolni. Mikor összecsdült körülötte a nép, akkor vette észre, hogy nincs meg a cédula. Zavarából így vigta ki magát:

- Közhirre tétetik, mindenki mehet, ki merre akar!

(Beküldte Gaál Imre Felsőregről.)

Ráijesztett.

Egy hervadásnak indult vén kisasszony lopáson érte a cigányt.

— Jobb lesz, ha futni enged — szót a cigány szemtelen vigyorgással — mert ha feljelent, a tárgyaláson megkérdik, hogy hány éves, aztán majd szegyelheti magát.

(Beküldte Gräber Juliska Drávapiskiről.)

Szóroköttszág.

Bérlő: Aztán mondja csak, házmester úr, egészséges-e ez a lakás?

Házmester: Hát egészségesnek elég egészséges.

Bérlő: Hát az egerek, patkányok, poloskák, bolhák?

Házmester: Mint a makk.

(Beküldte Németh Lajos.)

A szakáll, mint spanyolfal.

- Miért visel Papucs úr újabban szakállt?
- Mert a felesége köti a nyakkendőit.

Nyelvtudomány.

- Tökéletesen beszélnek angolul, németül, franciául!
- Hát esperantót beszélsz-e?
- Hőgyne, folyékonyan, akárcsak az odavallók!

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 26-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Monor, Tiszakürt. — Állatvásár: Dunavecse. — Kirakodóvásár: Békés.

Szeptember 27-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonszabadi, Biharnagybajom (sertészárlat), Ercsi, Gödre, Hercegfalva, Jászkarajenő, Karcag, Kátoz, Kéty, Mátészalka, Nagymigmánd, Nova, Pétervársára, Püspöknapásd, Szendrő, Szigetvár, Tiszadob, Vámosmikola. — Állatvásár: Balassagyarmat, Hatvan.

Szeptember 28-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Eger. — Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Dunavecse, Hatvan. — Állatvásár: Mezőkomárom, Zirc.

Szeptember 29-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Bakonya, Csepreg, Csorna, Eger, Gyulakeszi, Karád, Liget, Nagypirít, Nemesdéd, Túrje, Vasvár, Vásszentmihály. — Kirakodóvásár: Mezőkomárom, Zirc.

Szeptember 30-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Berettyóújfalú, Devescer, Kaposmór, Véménd. — Kirakodóvásár: Fertőrákos.

Október 1-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Kocsola, Nagyhalász. — Ló-, sertés- és juhvásár: Mezőberény.

Október 2-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Mezőkovácsháza, Tököl.

(Fővárosi árak szeptember hó 20-án.)

Gabonavásár. Határidőpiac: (1926 szeptember hó 20-án.) Októberi búza 357,5—60, zárlat 359—59,5, novemberi 367—369, zárlat 368—369, májusi 397,5—400, zárlat 398—99. Októberi rozs 262—65, zárlat 264—265, márciusi 286—94, zárlat 294—93 ezer K métermázsánként. — **Készárpiac:** (1926 szeptember 20-án.) Tiszavidéki búza 347—360, felső tiszai 345—362,5, más 345—360, rozs 257—202,5, árpa elsördendi 210—215, közepes 200—210, felvidéki sör 270—300, más 260—290, köles 190—200, zab elsördendi 205—210, közepes 192—197,5, tengeri 255—257,5, repce 540—500, korpa 157—162,5 ezer K métermázsánként.

Takarmányvásár. Reti széna, elsördendi 6 110—115.000, másodrendű 6 85—100.000, harmadrendű, csomogolásra 60—80.000, sarjuszéna 75—85.000, muharszéna 90—110.000, lucernaszéna 120—140.000, lóhereszéna 100.000, zabosbükknyszéna 90.000, zab, szemes 210—212.000, almazsalmá 60—75.000, zsupszalmá 95—100.000 K métermázsánként, zsupszalmá, egy kéve 5000 K.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért, 100 kg.-kint, minőség szerint, Bab fehér 220—230, bab, tarka 170—180, baltacim elsördendi minőség 650—700, biborhere 850—1000, borsó, Viktória 380—420, borsó, ősz 460—480, búkköny, tavaszi 280—310, búkköny, szőszös 950—1050, csillagfűrt 280—300, coriander 250—300, kendermag 320—340, lenmag 480—520, lóheremag, arankatarfalom és minőség szerint 2300—3000, lucernamag, arankatarfalom és minőség szerint 2200—3000, mák 1350—1450, mustár minőség szerint 650—750, muhar 320—340, tatárka 220—240 ezer K.

Vágómarhavásár. Ökrök legjobb 12,5—15, kivételesen 15,5, közepminőségű 8—12, gyengebb 6—7,5, bika legjobb 11—14,5, kivételesen 15, közép- és gyenge 7,5—10,5, bivaly 5—8, tehén jobbniműségű 11—14, kivételesen 14,5, közép és gyenge 6—10,5, kicsizottai való marha 3,5—6, növendékmarha 4,5—11 ezer K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Elsördendi öreg sertés 15.200—15.500, másodrendű 14.500—15.000, fiatal nehéz 16.100—16.400, közép 16.250—16.400, könnyű 15.000—15.500 K kilogrammonként elősúlyban.

Szurómarhavásár. Jegyzett árak: Elő borjúk: Belföldi szópók, Elsördendi 21—22.000, kivételesen 23.000, másodrendű 19—20.000 K kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és járműök. Elsördendi belföldi járműök, fehér 11.500—13.000, elsördendi belföldi járműök, tarka 11.500—13.000, irris fejtehetően 12.000—13.500, egy és félves üszök 11.000—13.000, egy és félves tinók 11.500—12.500 K kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. A belföldi piac csendes, az árak változatlanok.

Nyersbőr. A nyersbőrpiac változatlan.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje szeptember 14-én 4000—5000, tejszínhab literje 40—50.000, tejfel literje 20—26.000, centrifugált vaj kg.-ja kicsinyben 68—76.000, nagyban 46.000, szedett vaj kg.-ja kicsinyben 50—65.000, tehenúró kg.-ja 12—16.000, juhtúró kg.-ja 28—45.000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 35—50.000, nagyban 20—26.000, emmentáli sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—80.000, nagyban 50—55.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 15—30.000, tyúk darabja 35—65.000, hizott ruca kg.-ja 24—32.000, hizott lud kg.-ja 26—32.000, sovány pulyka darabja 55—70.000, libamáj kg.-ja 40—100.000, ludszir kg.-ja 34—50.000, tojás darabja 1500—1800 K.

Vadpiac. Nyúl, borbén darabja 40—70.000, fogoly darabja 20.000—30.000 K.

Halpiac. Árak kg.-kint: Ponty kicsinyben elsördendi 35—45.000, nagyban 26—28.000, ponty kicsinyben másodrendű 30—35.000 K.

Paprikapiac. Termelői árak: Szegeden: Új fűzér 40—50.000, édesnemes kg.-kint 40—54.000, félédes paprika kg.-kint 30—33.000, rózsapaprika kg.-kint 24—28.000, másodrendű paprika kg.-kint 9000—12.000, harmadrendű paprika kg.-kint 3000—5000 K. — **Kalocsán:** Csövespaprika kg.-kint 28—34.000, édesnemes paprika kg.-kint 40—45.000, rózsapaprika kg.-kint 26—30.000, másodrendű paprika kg.-kint 16—20.000, harmadrendű paprika kg.-kint 8000—12.000 K.

Bor. A kommercborok ára változatlanul 600—650 korona Malligand-fokónként, azonban az érdeklődés az utolsó időben csökkent, főleg azon okból, hogy a kereskedők és vendéglősök a bevásárlásra rendelkezésre álló főköt már kimerítették és ezért egyelőre nem tudnak nagyobb mértékben tovább vásárolni. Musteladások eddig még nem történtek. Ha továbbra is ilyen szép idő marad, úgy a szüret valószínűleg csak későn kezdődik.

Pálinkafőző és finomító (tiszta) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SÁNDOR és FIA

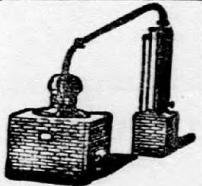
rézműves üzembelen

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Telefón: József 78—43.

Gyümölcsös beállítások készíthetők.

Árajánlattal s árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—3500, petrezselyem 1500—3500, zeller darabja 500—2000, karalábé 1000—3000, vöröshagyma 1000—2500, fokhagyma 6000—14.000, cékla 2000—5000, fejeskáposzta 800—2500, kelkáposzta 1500—4000, vöröskáposzta 1500—5000, fejessaláta 800—2500, rózsaburgonya kicsinyben 1200—2000, nagyban métermásánként 90.000—100.000, fehérburgonya nagyban métermásánként 50.000, retek 2000—3000, zörcs 2000—10.000, paradicsom 2000—4000, zöldpaprika 2000—8000, tök 800—2500, karfiol 2000—14.000, torma 8000—20.000, sóska 2000—6000, spenót 2000—3000, zoldbrokk 6000—12.000, champingomba 50.000—100.000, zoldbab 3000—5000, alma 3000—14.000, birsalma 4000—10.000, körte 4000—24.000, szilva 3000—8000, szőlő 6000—24.000, dió 8000—20.000, som 4000—8000, áfonya 22.000—26.000, őszibarack 4000—14.000, földieper 8000—10.000, görögdió 2000—4500, sárgadinnye 1500—4000 K kilogrammonként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára szeptember hó 21-én. Angol font 348.100 K, dollár 71.300 K, francia frank 2075 K, szeb dinár 1265 K, lengyel zloty 8125 K, román lei 392 K, olasz lira 2645 K, cseh korona 2120 K, német márka 17.045 K, osztrák schilling 10.088 K, svájci frank 13.845 K. — **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 290.000 K, ezüstpénz 5800 K, ezüstpénzt 14.700 K, ezüst ötkoronás 28 600 K.

Főszerkesztő: Mező Pál. Felelős szerkesztő: Perlay György.
Főmunkatárs: Mező Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György.
Felelős kiadó: Bak Imre.

A világhírű eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat melyen leszállíva havi 300.000 kor. részlete, kerékpáralkatrészeket, lánc, lámpa, pedálokat nagyban gyárti áron számlánként 90.000—100.000, Budapest, Láng Jakab és Fia kerékpárnyereskedők, Budapest, József körút 41. Nagy képes árcjegyzék ingyen.

Pálínkafozó- és mosástűk vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — VERMEZŐKÉPŐR szab. Balaton, Túrur, és Vermorel-tendázer Chaudrol és Csepel W. M. védjeggyel szőlőpermetezők

legelőcsébb gyárti áron beszerelhető:
SZONTÁGH PÁL rézárnyár Bpest, IX., Ötödét 19.
Levelek és rendelések gyors és pontos ellátása miatt **TERÉNYI SAMU** cégünk nevére Ötödét 19. szon áll intézendők.

MEGBIZHATÓ

jóminőségű árut a legelőnyösebb árban a

«HANGYA»

vidéki szövetkezetekben lehet vásárolni.

Kaphatók: vászon, karton, kanavász, zellir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cércsa, pamut, szabókellékek, valamint mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszmű-áruk, továbbá: férfi, női és gyermekcipők és munkásbakancsok.

Szakorvosok rendelők vér- és nemibetegek részére. É. és t. szilváson utótt. Rendelés egész nap. VII. Rákóczi-utca 32. sz. I. em. I. (Dakosai szemben.)

MAGÁNTANFOLYAM,

RÁKÓCZI-UT 34. SZ.

Előkészít középszintű összesített magánvizsgákra, érettségire. Tízéves-ötéveseknek kedvezmény.

Máthé András vörösréz-áruháza Újpest, Károly - u.

11. szám. Tíf. Újpest 28. — Pálínkafozó őstűket, fémajtó készleteket és vörösréz mosástűket a legelőnyösebb árban állítanak árba a k. m. áron tartva

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálókékek, fűkaszálók,

marokrakó és kéveköttő aratógépek, lógereblyék, kézi-lárgépesek, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerzemény a „HANGYA” mezőgazdasági gépezetáruháznál szereshetők be legelőnyösebben

Megjelent a «Vadászati Újmutató»

című 1926—1927. vadászati évre szóló, képekkel, rajzokkal gazdagon illusztrált zsebnaptár, mely 232 oldalon az összes vadászati kérdésekben értékes útbaigazítással szolgál. Megrendelhető a «Vasárnap» könyvosztályánál, Budapest, VI., Ó-utca 10. — Ár: 60.000 korona, díszes kötésben 75.000 korona, az összeg előzetes beklüdsével ellenében. — Utánvételes megrendelésnél 40.000 koronával többet kerül.

Dr. Héray Andor

«Orsz. Földhírtudományi Bizottság» által engedélyezett Ingatlanforgalmi és Állattérképezési Irodája, Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint I. Tárnyasvári közleg. bevezetésnél 100

BÁSZEL:

KONYHAKERTI NÖVÉNYEK SZANTÓFÖLDI TERMESZTÉSE. KORAI BUAGONYATERMEZÉS című könyve egyenként 25 000 K-ért megrendelhető kiadóhivatalunk könyvosztálya útján.

A könyv ára az összeg előzetes beklüdsével értendő. Utánvétellel 4000 koronával drágább.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szindórból készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrődbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legelőnyösebb napitárakon szereshetők be a „HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.

Legeredményesebb a hirdetés a VASÁRNAP képes hetilapban.

A LEGJOBB GAZDASÁGI KÖNYVEK!

Schandi: Szarvasmarhatenyésztés	30.000	Czapary: Zöldsgéjermesztés	30.000
Kukulytvet: Védkezés a ragadós állati betegségek ellen. I—II. kötet	50.000	Molnár: Szőlővetési kate	35.000
Kerpely: A jó dohánykertzés	30.000	Magyar: A róza termesztése	22.500
Cserháti: Istállótrágya	15.000	Winkler: Baromfiáztatás és értékesítés	15.000
Dörner: Serf-tenyésztés	15.000	Ignácz: Méhészet	35.000
Cselko: Marha-, juh- és serfáztatás	15.000	Fehér: Takarmánynövények termesztése	10.000
— A takarmányozás alapjai	25.000	Kassza: A gazdember tüköre	33.000
— Fejlesztéses okoskeri takarmányozása és b. r. j. r. j. r. j.	15.000	Cyárás: A szántóföld helyes művelése	27.500
Hrébaly: Baromfiitenyésztés	25.000	Répassy: Fűszéri halgazdaságok	40.000
Kis verítés	75.000	Lukács: Első segélynyújtás az állatok megebeledésénél	25.000
Vadászati újmutató (Vadásznaptár 1926—27. évre)	60.000	Bernát-ky: Az éhét és mérgek gombák	35.000
Winkler: Baromfiáztatás	85.000	Szőlőművelés	19.000
— Galambitenyésztés	65.000	Gazdasági újmutató	19.000
Czapary: Virágtenyésztés (új, 315 old. 222 képpel)	106.000	Bertsch: Jövedelmező burgonyatermesztés	32.000
		Fehér: Takarmánynövények termesztése	19.000
		Gy-rky: Az előrehaladt borkezelés	30.000
		Károly: Ré és legelőművelés	26.000

Megrendelhető a „VASÁRNAP” kiadóhivatali könyvosztálya útján Bpest, VI., Ó-utca 10. Könyvek ára az összeg előzetes beklüdsével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv 4000 koronával drágább.

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisparancok legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legelőnyösebb hetilapját a **VASÁRNAPOT** hanem bizottság másokat is arra, hogy lapjaink olvasóháborúhoz csatlakozzanak. Gyűjtésünk előzetes veti! Minden új előfizető egy katonát jelent a nemzetiségforgató frontjával szemben! Lapjaink olvasóháborúhoz csatlakozni minden ártatlan magyar ember hazafias kötelessége.